

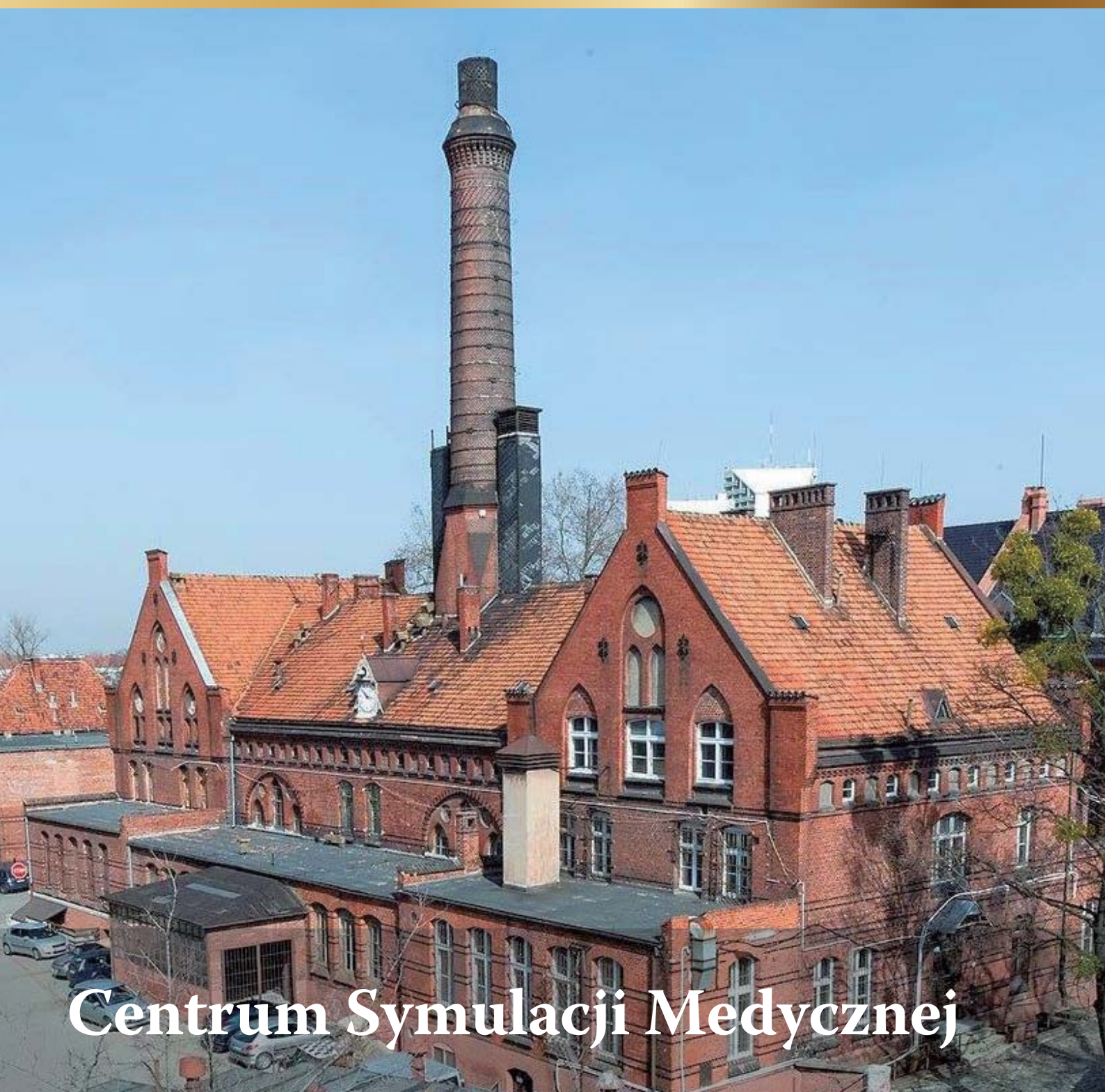
Gazeta

UNIwersytet Medyczny
IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCŁAWIU

Uczelniana

Miesięcznik informacyjny ♦ rok XXII ♦ nr 4 (219) kwiecień 2016 ♦ ISSN 1429-5822

Centrum Symulacji Medycznej

Od Redakcji

Drodzy Czytelnicy,

W bieżącym numerze z przyjemnością przedstawiamy Państwu ostatnie sukcesy i osiągnięcia naszych pracowników i studentów. Jednym z powodów do dumy jest nasza nowa inwestycja – Centrum Symulacji Medycznych. To będzie przełom w dydaktyce na UMW. Studenci będą mogli rozwijać umiejętności praktyczne dzięki nauczaniu na symulatorach. Pierwsze zajęcia w Centrum Symulacji Medycznej planujemy realizować w roku akademickim 2017/2018.

W poprzednim roku zajęli 34. miejsce, w tym byli bezkonkurencyjni - mowa o Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym Nr 1. Dyrekcja SPSK 1 odebrała statuetkę lidera ogólnopolskiego rankingu efektywności szpitali. Podczas zorganizowanego z tej okazji uroczystego spotkania odsłonięto ponadto zdjęcie prof. Jerzego Czernika w Galerii Wybitnych Postaci związanych z SPSK1.

Jesteśmy dumni ze studentów analityki medycznej, którzy zwyciężyli w konkursie II Ogólnopolskich Symulacji Diagnostycznych. Gratulujemy determinacji i zapału studentom zrzeszonym w Polskim Towarzystwie Studentów Stomatologii – zorganizowali oni z okazji Światowego Dnia Zdrowia Jamy Ustnej badania profilaktyczne o zasięgu ogólnopolskim. Jesteśmy pełni uznania dla doskonałej organizacji VI Międzynarodowej Studenckiej Konferencji Młodych Naukowców i XXI Ogólnopolskiej Konferencji Studenckich Kół Naukowych Uczelni Medycznych.

Życzymy miłej lektury!

Redakcja

W numerze

- ♦ Centrum Symulacji Medycznej 1
- ♦ Katedra Podstaw Nauk Medycznych
we „Wrocław Walk Again” 2
- ♦ Sukces naszych studentów analityki medycznej 3
- ♦ Przeszczepiona nerka wydłuża życie,
nawet trzykrotnie 6
- ♦ SPSK1 – lider rankingu efektywności szpitali
nagrodzony 7
- ♦ Polacy nie dbają o jamę ustną – statystyki
biją na alarm 8
- ♦ Uśmiechnij się – badania profilaktyczne PTSS 9
- ♦ III Dolnośląska Konferencja
Angio-Diabetologiczna 10
- ♦ Anatomia okiem młodych artystów 11
- ♦ Młodzi naukowcy spotkali się we Wrocławiu 12
- ♦ Sprawdzili jak się to robi w Norwegii 13
- ♦ Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
– uczelnia w zasięgu ręki! 14
- ♦ Wideokonferencje na najwyższym poziomie ... 15
- ♦ Zapanuj nad swoją literaturą – nawiąż
współpracę z innymi naukowcami 16
- ♦ Moja Akademia (cz. 46) 18
- ♦ Chlubna karta z powojennej aktywności
PTL we Wrocławiu 22
- ♦ Serwis informacyjny Biblioteki UMW 23
- ♦ Pracownicy UMW w Polskiej Akademii Nauk 26
- ♦ Aktualności 28

Zdjęcie na okładce: Paweł Golusik

Centrum Symulacji Medycznej

To będzie przełom w dydaktyce na naszej Uczelni. Studenci będą mogli rozwijać umiejętności praktyczne dzięki nauczaniu na symulatorach. Pierwsze zajęcia w Centrum Symulacji Medycznej planujemy realizować w roku akademickim 2017/2018.

O planowanej inwestycji opowiadał prof. Marek Ziętek, Rektor Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu oraz dr Piotr Kolęda – koordynujący powstanie CSM, podczas konferencji prasowej, która odbyła się 8 kwietnia w Centrum Naukowej Informacji Medycznej.

– Powstanie sześć sal dużej wielkości, które odtwarzają sytuacje medyczne czy zabiegowe. Będą to: blok operacyjny, sala intensywnej terapii, szpitalny oddział ratunkowy, sala porodowa, symulator karetki pogotowia oraz sala pielęgnarska. Studenci będą mogli opanować podstawowe umiejętności i procedury medyczne w interdyscyplinarnych zespołach – podkreślił dr Kolęda. Oznacza to, że studenci

z ratownictwa medycznego będą mogli zdobywać praktyczne umiejętności współpracując z przyszłymi lekarzami czy pielęgniarkami. – Fantomy będą płakały, krzyczały i wierzgały nogami. Będą też symulowały w sposób bardzo wierny to, co może się zdarzyć na sali operacyjnej, porodowej czy na ulicy – zapewnia JM Rektor naszej uczelni.

Całkowity koszt inwestycji wyniesie 33 mln zł, z czego 15 mln będzie pochodzić ze środków unijnych (Program Operacyjny Wiedza, Edukacja i Rozwój), a 3 mln z dotacji ministerialnej. – Liczymy, że uda się pozyskać więcej pieniędzy. Pozostałe fundusze będą pochodzić ze środków własnych Uczelni. Chcemy, aby studenci mieli przygotowanie nie tylko teoretyczne do zawodu, ale też bardzo dobre warunki symulacyjne w nauce – dodaje prof. Ziętek. Inwestycja jest odpowiedzią na zmiany systemu edukacji, które zakładały likwidację lekarskich staży po studiach.

Na potrzeby Centrum przeznaczono zabytkowy, czterokondygnacyjny budynek, znajdujący się w Starym

Kampusie. Poprzednio znajdowała się w nim szpitalna pralnia, kuchnia i stołówka. Realizacja projektu będzie polegała nie tylko na przystosowaniu budynku do potrzeb symulacji, ale też na wykształceniu kadry oraz stworzeniu scenariuszy akcji ratunkowych. W centrum będzie pracować ponad 130 nauczycieli oraz kilkunastu techników i serwisantów. Powstanie Centrum Symulacji Medycznych bez wątpienia jeszcze bardziej poprawi wyszkolenie studentów – podsumował prof. Ziętek.

Uczestnicy konferencji prasowej mogli obserwować symulację udzielania pierwszej pomocy przygotowaną przez Studenckie Koło Naukowe Symulacji Medycznej na kilkunastoletnich, tradycyjnych fantomach. Akcję skoordynował dr Piotr Kolęda. Studenci wykazali się umiejętnością pracy w zespole oraz analitycznym myśleniem. W przyszłym roku tego typu ćwiczenia będą prowadzone w nowoczesnym Centrum, na specjalistycznych symulatorach, odtwarzając realne zdarzenia medyczne.

Katedra Podstaw Nauk Medycznych we „Wrocław Walk Again”

Katedra i Zakład Podstaw Nauk Medycznych uczestniczy w projekcie „Wrocław Walk Again”. Celem projektu jest powtórzenie pierwszej udanej terapii eksperymentalnej pacjenta z całkowicie przerwany rdzeniem kręgowym, która doprowadziła do przywrócenia funkcji uszkodzonego rdzenia. Umożliwiło to pacjentowi odzyskanie kontroli nad sparaliżowanym ciałem. Wykonany w 2012 r. zabieg polegał na wszczepieniu do miejsca uszkodzenia rdzenia autologicznych glejowych komórek węchowych z opuszki węchowej przy jednoczesnej rekonstrukcji pomostem stworzonym z wszczepów z nerwu łydkowego.

Zabieg przeprowadził Zespół z Kliniki Neurochirurgii Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego. Międzynarodowy projekt „Wrocław Walk Again” zakłada powtórzenie tej terapii eksperymentalnej u kolejnych dwóch pa-

Laboratorium hodowli komórkowych (klasa C), pasażowanie modelowych komórek neuronalnych linii PC-12.

cjentów. Głównym zadaniem Katedry Podstaw Nauk Medycznych będzie przeprowadzenie izolacji komórek glejowych z pobranej opuszki węchowej, ich hodowli/namnożenia, oceny/scha-

rakteryzowania fenotypu oraz przygotowania do wszczepienia pacjentowi. Wyhodowany i odpowiednio przygotowany w laboratorium Katedry Podstaw Nauk Medycznych materiał komórkowy zostanie przeszczepiony do przerwanego rdzenia pacjenta w Klinice Neurochirurgii.

Wszystkie etapy tej procedury muszą być wykonane zgodnie z wymogami GMP (Dobrej Praktyki Wytwarzania – z zakresu wytworzenia leku terapii zaawansowanej, jakimi są komórki glejowe) i GLP (Dobrej Praktyki Laboratoryjnej – z zakresu procedur badawczych, związanych z charakterystyką podawanych pacjentom komórek). Obecnie w Katedrze jest realizowany projekt badaczy pn. „Badania nad zastosowaniem glejowych komórek węchowych w leczeniu całkowitych urazowych uszkodzeń rdzenia kręgowego u ludzi”, finansowany

Pracownia cytometrii przepływowej, badanie fenotypu komórek w procedurze izolacji glejowych komórek węchowych.

z programu Harmonia, przez Narodowe Centrum Nauki.

W ramach projektu są prowadzone badania nad standaryzacją warunków hodowli komórek glejowych, sposobem ich oceny i monitorowaniem wzrostu hodowli. Proces izolacji komórek jest prowadzony w pomieszczeniu posiadającym laminarny przepływ sterylnego powietrza (klasa A), co pozwala na aseptyczną pracę w tym pomieszczeniu. W najbliższych miesiącach zgłosimy pracownie i opracowane procedury badawcze do walidacji z zakresu zgodności z normami GLP, a w późniejszym terminie, także GMP. Katedra Podstaw Nauk Medycznych posiada pracownie hodowli komórkowych, sprzęt, aparaturę i odpowiednio wyszkolony zespół badawczy do realizacji naszego udziału w projekcie „Wrocław Walk Again”.

Laboratorium izolacji i hodowli glejowych komórek węchowych (klasa A, nawiew laminarny w całym pomieszczeniu), mikroskopowa kontrola wzrostu glejowych komórek węchowych (zdjęcia Tomasz Gębarowski i Katarzyna Gębczak)

Agnieszka Piwowar, Katarzyna Berska

Sukces naszych studentów analityki medycznej w II Ogólnopolskich Symulacjach diagnostycznych!

W dniach 31.03–01.04.2016 r. na Wydziale Farmaceutycznym z Oddziałem Analityki Medycznej Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu odbyły się II Ogólnopolskie Symulacje Diagnostyczne. Ich organizatorami były Władze Dziekańskie WFzOAM oraz studenci analityki medycznej zrzeszeni w Forum Dolnośląskim Analityków. Spośród 9 drużyn przybyłych do Wrocławia z uczelni medycznych z całej Polski kształcących przyszłych diagnostów laboratoryjnych, nasza drużyna studentów IV roku analityki medycznej, w składzie: Paweł Gliński, Aleksandra Franczak i Kinga Bielas była najlepsza i zajęła I miejsce w konkursie II Ogólnopolskich Symulacji Diagnostycznych.

Ogólnopolskie Symulacje Diagnostyczne odbywały się już po raz drugi, a powodem ich zorganizowania właśnie na WFzOAM Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu było zeszłoroczne, wspaniałe zwycięstwo reprezentantów naszego Wydziału w I Ogólnopolskich Symulacjach Diagnostycznych, które odbyły się w dniach 29–31 maja 2015 r. w Lublinie. Zwycięska drużyna składała się ze studentek V roku analityki medycznej: Magdaleny Wybieralskiej, Anny Markiewicz i Weroniki Szeceł. Wydarzenie corocznych Ogólnopolskich Symulacji Diagnostycznych zostało zainicjowane na Wydziale Farmaceutycznym z Oddziałem Analityki Medycznej w Lublinie i już na stałe wpisało się w kalendarz

Zwycięska drużyna II Ogólnopolskich Symulacji Diagnostycznych, od lewej: Aleksandra Franczak, Kinga Bielas, Paweł Gliński z Wrocławia

spotkań studentów analityki medycznej/medycyny laboratoryjnej.

II Ogólnopolskie Symulacje Diagnostyczne honorowym patronatem objęli: JM Rektor Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu – prof. dr hab. Marek Ziętek, Dziekan Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Analityki Medycznej – prof. dr hab. Halina Grajeta, Prezes Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych – dr Elżbieta Puacz oraz Konsultant Wojewódzki w dziedzinie Diagnostyki Laboratoryjnej i przewodniczący dolnośląskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej – dr Jacek Majda. Uroczystość otwarcia odbyła się w sali wykładowej WFZOAM.

Swoją obecnością zaszczylili nas: prof. dr hab. Michał Jeleń – Prorektor ds. Dydaktyki naszej Uczelni, prof. dr hab. Jacek Szepietowski – Prorektor ds. Rozwoju Uczelni, Dziekan Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Analityki Medycznej prof. dr hab. Halina Grajeta oraz prof. dr hab. Anna Wiela-Hojeńska – Prodziekan ds. Nauki naszego Wydziału. W imieniu gospodarzy, uroczystość otwarcia i jej zamknięcia, prowadziła Prodziekan ds. Oddziału Analityki Medycznej – dr hab. Agnieszka Piwowar, prof. nadzw., oraz Katarzyna Berska, studentka V roku analityki medycznej, Prezes

Zwycięska drużyna z Wrocławia I Ogólnopolskich Symulacji Diagnostycznych, od lewej Anna Markiewicz, Magdalena Wybieralska, Weronika Szczel

Forum Dolnośląskiego Analityków. W imieniu Władz Uczelni i Wydziału, uczestników II Ogólnopolskich Symulacji Diagnostycznych powitali: Prorektor Jacek Szepietowski i Dziekan Halina Grajeta. Władze rektorsko-dziekańskie bezpośrednio przyczyniły się do realizacji konkursu II OSD m.in. losując numery poszczególnych drużyn ze specjalnie przygotowanych próbek, a liderzy drużyn losowali następnie koperty z numerami zadań i harmonogramami ich realizacji, umieszczonymi w zlewce laboratoryjnej, co stworzyło odpowiedni klimat symulacji diagnostycznych. Drużyny pod opieką

naszych studentów przez dwa dni realizowały wylosowane zadania w laboratoriach wydziałowych.

Ogólnopolskie Symulacje Diagnostyczne to konkurs skierowany do studentów kierunku analityka medyczna/medycyna laboratoryjna, którzy opierając się na specjalnie przygotowanych przypadkach diagnostycznych, sprawdzają swoją wiedzę teoretyczną i praktyczną nabytą podczas studiów. Do zadań uczestników należała wnikliwa analiza danego przypadku na podstawie dostępnych danych i własnej wiedzy, przeprowadzenie odpowiedniej procedury diagnostycznej, interpretacja uzyskanych wyników, wykrycie ewentualnych nieprawidłowości czy patologii oraz przedstawienie wyników wraz z interpretacją. We Wrocławiu w czasie dwóch dni zmagani drużyny wykonywały zadania praktyczne i rozwiązywały teoretyczne zadania problemowe w dziesięciu konkurencjach obejmujących takie działy, jak: analityka ogólna, badanie ogólne moczu, chemia kliniczna, hematologia, koagulologia, mikrobiologia, parazytologia, pobieranie krwi, serologia grup krwi i techniki molekularne. Całkowita liczba punktów możliwych do zdobycia we wszystkich konkurencjach wynosiła 100, a wszystkie konkurencje były oceniane punktowo za pomo-

Zwycięskie drużyny II Ogólnopolskich symulacji Diagnostycznych – od prawej drużyna z: Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu oraz Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

Drużyny podczas realizacji zadań konkursowych

cą specjalnych arkuszy ocen przez odpowiednie komisje składające się z nauczycieli akademickich naszej Uczelni.

Zmagania konkursowe trwały dwa dni, a uroczyste zamknięcie i wręczenia nagród zwycięzcom odbyło się w sobotę – 2 kwietnia 2016 r. Na podium, poza naszymi studentami – zwycięzcami II OSD, stanęli studenci z Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, którzy zajęli II miejsce oraz drużyna z Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, która zajęła III miejsce. Zwycięzcom i wszystkim uczestnikom serdecznie gratulujemy, a jak powiedział Prorektor Szepietowski na uroczystości otwarcia: „Wszyscy są zwycięzcami, bo odwaga udziału i przyjazd na konkurs jest już zwycięstwem osób, które podjęły to wyzwanie i zdecy-

dowały się działać ponadstandardowo”. Zwycięzcom gratulacje złożyli Prorektor Michał Jeleń oraz Dziekan Halina Grajeta. Byli z nami w tej ważnej chwili również mgr Renata Zygmuntowicz-Aniśko, Kierownik Działu Diagnostyki Laboratoryjnej Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego we Wrocławiu oraz nasz wieloletni współpracownik, a także przedstawiciele Młodych Diagnostów Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych – Adam Pudełko, absolwent kierunku medycyny laboratoryjnej ze Śląskiego Uniwersytetu Medycznego oraz Dawid Radziszewski, absolwent naszego wydziału. Byli również z nami licznie przybyli studenci z uczelni medycznych z całej Polski. Uroczystość zamknięcia zakończył wykład wygłoszony przez dr Iwonę Urba-

nowicz pt. „Komórki macierzyste w hematologii”.

W opracowanie i przygotowanie zadań konkursowych aktywnie włączyli się pracownicy naszego Wydziału: Zakładu Chemii Klinicznej i Zakładu Hematologii Laboratoryjnej, Zakładu Praktycznej Nauki Zawodu Analityka i Diagnostycznego Laboratorium Naukowo-Dydaktycznego oraz Zakładu Mikrobiologii Farmaceutycznej i Parazytologii, a także pracownicy jednostek z Wydziału Lekarskiego, realizujących zajęcia dydaktyczne dla studentów kierunku analityka medyczna: Zakładu Biologii i Parazytologii Lekarskiej oraz Zakładu Technik Molekularnych. Bardzo aktywnie w pozyskiwanie środków finansowych i organizację II OSD włączyli się członkowie Forum Dolnośląskiego Analityków. Nagrody książkowe dla laureatów i uczestników symulacji ufundowali: Prezes Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych – dr Elżbieta Pucacz, mgr Dariusz Sapota – Dyrektor Wydawnictwa MedPharm Polska oraz pracownicy Katedry Analityki Medycznej – prof. Mieczysław Woźniak i dr Agnieszka Sapa. Puchary dla zdobywców I, II i III miejsca ufundowała Prodziekan ds. Oddziału Analityki Medycznej – dr hab. Agnieszka Piwowar, prof. nadzw. Dzięki zaangażowaniu tak wielu życzliwych osób, II Ogólnopolskie Symulacje Diagnostyczne Wrocław 2016 mogły zostać zrealizowane na tak wysokim poziomie, za co wszystkim pracownikom i studentom serdecznie dziękujemy.

Przeszczepiona nerka wydłuża życie, nawet trzykrotnie

31 marca minęło 50 lat od pierwszego w Polsce przeszczepu nerki od żyjącego dawcy. Wykonał go prof. Wiktor Bross z Akademii Medycznej we Wrocławiu. Zespół w ciągu kilku kolejnych lat przeszczepił w sumie 11 nerek, w tym dwie od żywych dawców. Zespołowi nefrologów przewodził prof. Zdzisław Wiktor.

W latach 70. XX w. zaprzestano przeszczepiania nerek. Program transplantacyjny reaktywowano dopiero w 1983 r. z inicjatywy profesorów Klemensa Skóry i Zenona Szewczyka. Jednym z pierwszych chirurgów, który na nowo rozpoczął przeszczepianie nerek był prof. Piotr Szyber, obecnie kierownik Kliniki Chirurgii Naczyniowej, Ogólnej i Transplantacyjnej.

Obecnie zespół Kliniki Nefrologii i Medycyny Transplantacyjnej kontynuuje te działania, zajmując się dializoterapią, nefrologiczną stroną przeszczepów, promocją transplantologii.

Niestety, w Polsce liczba wszystkich przeszczepów nie rośnie, lecz wykazuje tendencję spadkową. Liczba przeszczepów od żywego dawcy, to zaledwie 5%. W Skandynawii, Holandii czy Stanach Zjednoczonych to od 30 do

50%. Jak podkreślają transplantolodzy nie ma to medycznego uzasadnienia.

W rzeczywistości, aby wykluczyć jakiejkolwiek ryzyko powikłań, dawca i biorca mają wykonane wszystkie badania, a sam zabieg jest bezpieczny. Dawcy i biorcy pozostają pod kontrolą przez całe życie. Dawca po przeszczepie prowadzi normalnie życie i może być aktywny zawodowo czy sportowo, tak jak przed zabiegiem. W USK nerki zwykle są pobierane laparoskopowo. Po dwóch, trzech dniach dawca może wyjść do domu. Musimy jednak pamiętać, że oddawanie narządu musi być dobrowolne i w pełni świadome, dlatego przez rozpoczęciem kwalifikacji dawca spotyka się z psychologiem.

Dla pacjenta narząd pobrany od żywej osoby jest dużo lepszy. Narząd pobrany od dawcy po śmierci mózgowej nie jest w tak dobrym stanie, co więcej, od pobrania do przeszczepienia mija zawsze kilkanaście – kilkadziesiąt godzin niedokrwienia narządu, co dodatkowo uszkadza nerkę.

Pacjenci oczekujący na przeszczep muszą być dializowani. Ich życie jest podporządkowane wizytom w szpitalu. Muszą przyjeżdżać trzy, cztery

razy w tygodniu do stacji dializ na czterogodzinny zabieg. Jakość życia po przeszczepie jest znacząco lepsza, prowadzone badania z tego zakresu wskazują, że życie takich pacjentów trzykrotnie się wydłuża.

Przeszczepy w Polsce

- Liczba przeszczepów od zmarłych dawców (2015 r.) 958
- Liczba przeszczepów rodzinnych (2015 r.) 60
- Liczba osób oczekujących w Polsce na przeszczep to ponad 900, realnie jest dwukrotnie więcej osób oczekujących na zabieg.
- W 2015 r. w USK wykonano 7 przeszczepów od żywych dawców. Na Dolnym Śląsku to największy ośrodek przeszczepiający nerki od żywych dawców.

Kto może być dawcą:

1. Bez zgody sądu: osoby spokrewnione (rodzice, dziadkowie, rodzeństwo, współmałżonkowie, dzieci, wnuki).
2. Potrzebna jest zgoda sądu oraz opinia Komisji Etyki przy Krajowej Radzie Transplantacyjnej w przypadku osoby z dalszej rodziny lub osoby niespokrewnionej.

Gdzie mogą zgłaszać się pary dawcy–biorcy?

- Katedra i Klinika Nefrologii i Medycyny Transplantacyjnej USK tel. 717332543 lub 717332500, e-mail: klinef@centrum.pl
- Biuro ds. Transplantacji, Klinika Chirurgii Naczyniowej, Ogólnej i Transplantacyjnej tel. 717332040, btr@usk.wroc.pl

Polecamy stronę:

www.zywydawcanerki.pl

(fot. Ewelina Kodzis)

SPSK1 – lider rankingu efektywności szpitali nagrodzony

W poprzednim roku zajęli 34. miejsce, w tym byli bezkonkurencyjni. Dyrekcja Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 odebrała statuetkę lidera ogólnopolskiego rankingu efektywności szpitali.

Przedstawiciel organizującej ranking firmy Magellan podkreślał, że konkurencja była duża – w sumie pod uwagę były brane dane z ponad 300 placówek. Ranking powstał na podstawie rocznych sprawozdań, szpitale nie były pytane o żadne dane. Skorzystano z ogólnodostępnych informacji. Reprezentujący zarząd Magellana Urban Kielichowski podkreślał, że zestawienie jest najbardziej wiarygodnym z możliwych – bazujemy na liczbach, nie ma tu miejsca na interpretacje – wyjaśniał.

– To wydarzenie bez precedensu – mówił w czasie uroczystości rektor Uniwersytetu Medycznego. Prof.

Marek Ziętek podkreślał, że doskonale zdaje sobie sprawę z trudności i poświęceń poniesionych przez pracowników szpitala, które przyczyniły się do tego sukcesu. – Tym bardziej chylę czoła – mówił rektor.

– Odbieram nagrodę, która jest wspólnym wysiłkiem nas wszystkich – mówił dyrektor Piotr Nowicki. Dziękował zebranim szefom klinik za współpracę i zrozumienie. – Wiem, że nie jest to łatwe w placówce, której non stop wieszczony jest koniec.

W czasie uroczystości odsłonięto także zdjęcie prof. Jerzego Czernika w Galerii Wybitnych Postaci związanych z SPSK1. Sylwetkę profesora przedstawił jego następca w Klinice Urologii i Chirurgii Dziecięcej prof. Dariusz Patkowski. Przypominał, że prof. Czernik był nie tylko wybitnym chirurgiem, ale też niezwykle wyjątkowym człowiekiem i wspaniałym nauczycielem.

Osobistymi wspomnieniami o profesorze Czerniku podzielił się także rektor. Prof. Marek Ziętek przyznał, że były między nim a profesorem momenty bliskiej, intensywnej współpracy, ale też tak zwanej szorstkiej przyjaźni. – To był wspaniały człowiek, zasługuje na wszystko, co dostaje. Nasza Uczelnia zawdzięcza mu bardzo wiele – przypominał prof. Marek Ziętek.

– Czasami, słuchając wspomnień i tak wielu dobrych słów o moim mężu, mam wrażenie, że było ich dwóch i żyłam z jego bratem-bliźniakiem – żartowała w czasie uroczystości wdowa po profesorze. Krystyna Czernik podkreślała, że dla jej męża dzieci z kliniki zawsze były najważniejsze – podporządkowywał im całe życie. Wiem, że byłby wzruszony tymi dowodami uznania, bardzo za nie w imieniu swoim i mojego zmarłego męża dziękuję – mówiła Krystyna Czernik.

Polacy nie dbają o jamę ustną – statystyki biją na alarm

Musimy dotrzeć do ludzi z informacją, zadziałać profilaktycznie, dopiero wtedy mamy szansę powalczyć z szokującymi statystykami – mówili eksperci Uniwersytetu Medycznego na spotkaniu zorganizowanym przez Dolnośląską Izbę Lekarską.

20 marca jest obchodzony Światowy Dzień Zdrowia Jamy Ustnej. Z tej okazji Dolnośląska Izba Lekarska zorganizowała konferencję z udziałem ekspertów Uniwersytetu Medycznego – dr hab. Hanną Gerber, prof. nadzw. z Katedry i Kliniki Chirurgii Twarzowo-Szczękowej, prof. Beatą Kawalą z Katedry Ortopedii Szczękowej i Ortodontji oraz prof. Marzeną Dominiak z Katedry i Zakładu Chirurgii Stomatologicznej.

Temat nie jest medialny – przyznawał kierujący DIL-em dr Paweł Wróblewski, ale wymaga nagłośnienia. Statystyki biją bowiem na alarm.

– Ludzie nie zdają sobie sprawy jak wiele problemów zdrowotnych wynika z zaniedbań w jamie ustnej – podkreślała prof. Marzena Dominiak. Problemy z układem sercowo-naczyniowym, cukrzyca, a nawet mała masa urodzeniowa noworodków mogą właśnie tam mieć swój początek. Wśród pięciu najliczniej występujących chorób świata aż 2 pozycje zajmują zjawiska z zakresu stomatologii. Numerem 1 jest próchnica, z którą boryka się 3 biliony ludzi. Później mamy migrenę i na trzecim miejscu choroby przyzębia – wyliczała szefowa Katedry i Zakładu Chirurgii Stomatologicznej Uniwersytetu Medycznego. A co ważne – są to choroby, którym możemy przeciwdziałać – wystarczy, aby lu-

dzie byli odpowiednio wcześniej nauczani jak to robić.

– Brak wiedzy w przypadku problemów onkologicznych w obrębie jamy ustnej skutkuje bardzo późnym zgłaszaniem się pacjentów do lekarza. Mogłoby się wydawać, że zmiany w tej części ciała powinny być szybko wykrywane, ale tak nie jest – podkreślała prof. Hanna Gerber. Kierownik Katedry i Kliniki Chirurgii Twarzowo-Szczękowej naszej Uczelni przyznała, że większość chorych trafia do lekarzy w tak zaawansowanym stadium choroby, że niewiele już można zrobić. Zaledwie 40% z nich przeżywa kolejne 5 lat. A rak jamy ustnej jest drugim co do częstości występowania nowotworem głowy. Polacy częściej chorują tylko na raka krtani. Niestety długo lekceważone objawy, jak: chrypka, trudności w przełykaniu, owrzodzenia – powodują, że rocznie w Polsce umiera z tego powodu 300 tysięcy osób.

Nie tak dramatyczne, ale zatrważające są też statystyki w przypadku stanu uzębienia u dzieci i młodzieży. 90 procent siedmiolatków w Polsce ma próchnicę, w wieku 18 lat z chorobą boryka się już 96 procent młodych Polaków – mówiła Wiceprezes ds. Stomatologii Dolnośląskiej Rady Lekarskiej Alicja Marczyk-Felba. Apelowała do wszystkich o stworzenie rządowych programów, które zwiększą świadomość społeczną. Dziecko będzie miało zdrowe zęby, jeśli mama jeszcze przed zajściem w ciążę będzie dobrze przygotowana i uświadomiona jak powinna o nie dbać.

Prof. Beata Kawala przyznała, że niewiele lepiej wyglądają statystyki dotyczące potrzeby leczenia ortodontycznego. Z ostatnio przeprowadzonych badań wynika, że prawidłowy zgryz ma zaledwie 3% 10-latków, aż 60% procent z nich wymaga bezwzględnego leczenia. Sytuacja nie poprawia się znacząco z wiekiem,

tylko 6% 15-latków ma prawidłowy zgryz, a 55% wymaga leczenia. Kierownik Katedry Ortopedii Szczękowej i Ortodoncji przyznała, że konieczne są zmiany systemowe, nad którymi pracuje już zespół ekspertów – jedna ma choćby dotyczyć tego, aby o możliwości otrzymania

aparatu decydował stopień wady, a nie wiek pacjenta.

Obecna na spotkaniu Joanna Nyczak dyrektor Wydziału Zdrowia Urzędu Miasta przedstawiła programy profilaktyczne prowadzone np. we wrocławskich przedszkolach, a także realizowany wspólnie z Uni-

wersytetem Medycznym program badań dla osób w starszym wieku. Te działania zaczynają przynosić pierwsze efekty i są przykładem dobrych praktyk. Jednak, jak podkreślali uczestnicy spotkania, bez rozwiązań systemowych tego stanu rzeczy nie uda się poprawić.

Marek Nahajowski

Uśmiechnij się – badania profilaktyczne PTSS

Światowy Dzień Zdrowia Jamy Ustnej to niewątpliwie znakomita okazja na przeprowadzenie akcji profilaktycznej wśród społeczeństwa. W tym roku jednak przedsięwzięcie zorganizowane przez Polskie Towarzystwo Studentów Stomatologii objęło swoim zasięgiem całą Polskę, a dokładnie 9 miast: Wrocław, Warszawę, Kraków, Poznań, Lublin, Gdańsk, Łódź, Katowice i Białystok. Zgodnie z planem 20 marca odbyły się akcje we Wrocławiu i w Łodzi, które przyciągnęły tłumy zainteresowanych.

We Wrocławiu każdy chętny mógł odwiedzić Arkady Wrocławskie, gdzie PTSS Wrocław przygotował aż 7 stanowisk. Przeprowadzano m.in. instruktaż higieny jamy ustnej, a także tłumaczono, w jaki sposób kontrolować stan własnej błony śluzowej i dostrzegać pierwsze symptomy chorób. Tradycyjnie nie zabrakło przeglądów stomatologicznych, natomiast nowinką było stanowisko porad dietetycznych, gdzie każdy mógł dowiedzieć się, jak się odżywiać, aby zachować białe zęby i zdrowe dziąsła. Podkreślano również wpływ chorób ogólnoustrojowych na zmiany w jamie ustnej (i odwrotnie), zapewniając przy okazji, na kolejnym stanowisku, możliwość pomiaru ciśnienia tętniczego i stężenia cukru we krwi.

Absolutną nowością były stanowiska skierowane dla najmłodszych i najstarszych pacjentów. W „kąciku dziecięcym” każde dziecko mogło zalepić plasteliną „dziurę” w sztucznym zębie i w ten sposób poprzez zabawę uczyć się, na czym polega wizyta u dentysty. Dla seniorów przygotowano film pokazowy na temat użytkowania implantów, prezentowano implanty i protezy, a także udzielano zainteresowanym porad protetycznych. Wbrew pozorom często użytkownicy protez niewłaściwie dbają o ich higienę, co może prowadzić do chorób błony śluzowej jamy ustnej, jak również do szybszego zużycia protezy ruchomej.

Akcja cieszyła się ogromnym zainteresowaniem, a dzięki pomocy sponsorów: Curaprox, Kol – Dental i Fundacji „Z uśmiechem przez życie” udało się przeprowadzić ją na najwyższym poziomie. Łącznie w akcji wzięło udział ponad 300 osób, co sprawia, że było to najbardziej spektakularne przedsięwzięcie wrocławskiego oddziału PTSS w bieżącym roku akademickim. Wyjątkowy charakter tegorocznych obchodów Światowego Dnia Zdrowia Jamy Ustnej jest oczywiście związany z odbywającym się w tym roku w Poznaniu Światowym Kongresem Stomatologicznym FDI 2016.

III Dolnośląska Konferencja Angio-Diabetologiczna 12 marca 2016 r. – Wrocław

„Choroby autoimmunologiczne przebiegające w obrazie powikłań naczyniowych cukrzycy” były tematem przewodnim kolejnej konferencji Angio-Diabetologicznej we Wrocławiu. Jest to specjalność dolnośląska, bowiem ośrodek kliniczny naszej Uczelni może poszczycić się największym doświadczeniem w diagnostyce i leczeniu ciężkich powikłań naczyniowych cukrzycy w Polsce.

W tym roku zwrócono uwagę na współistnienie cukrzycy z wieloma chorobami o podłożu autoimmunologicznym. Należy mieć świadomość, że nie każdy zespół patologii naczyniowej rozpoznany u chorego na cukrzycę, posiada wyłącznie charakter angiopatii cukrzycowej. Ten złożony proces częściej występuje w cukrzycy typu 1 – ale to wcale nie oznacza, że nie może się rozwinąć również u pacjenta z typem 2 choroby.

W sesji poświęconej „Klinice powikłań naczyniowych” uwagę skoncentrowano na *vasculitis* – ANCA towarzyszące cukrzycy. Ustalono, że synteza tych przeciwciał jest mocno skorelowana z intensyfikacją ekspresji przeciwciał przeciwko peroksydazie

tarczycy – oba enzymy wykazują dużą homologię strukturalną domen katalitycznych stanowiących antygen.

Podkreślono istotne zagrożenie dla chorego na cukrzycę, związane z przetrwałym zakażeniem, głównie o etiologii wirusowej (*hepatitis C*, CMV), ale także z prowadzonymi szczepieniami przeciwko malarii, żółtej febrze – a nawet grypie, które mogą uruchamiać „mechanizm spustowy” dla rozwoju procesu autoimmunologicznego. Stąd tak ważne pozostaje jednocześnie monitorowanie i leczenie zakażeń towarzyszących cukrzycy.

Szeroko omówiono zapalenia naczyń z nadwrażliwości (hiperergiczne/leukocytoklastyczne zapalenie naczyń), związane przede wszystkim z prowadzoną terapią cukrzycy i chorób współistniejących.

W wykładzie „Nerki – narząd docelowego działania *vasculitis* i cukrzycy” (prof. R. Adamiec), został

mocno wyeksponowany fakt, że nie każda choroba nerek u pacjenta z zaburzeniami gospodarki węglowodanowej jest nefropatią cukrzycową.

Współistnienie choroby cukrzycowej nerek z uszkodzeniem narządu o odmiennej patogenecie, np. systemowe nadciśnienie, nefropatia IgA, błoniasta, ANCA-nephritis – występuje aż u 30% pacjentów. Wcale do rzadkości nie należą „ziarniniakowość z zapaleniem naczyń” (ziarniniak Wegenera) oraz wtórne *vasculitis* w przebiegu reumatoidalnego zapalenia stawów. Zwrócono także uwagę na możliwość wystąpienia powikłań naczyniowych cukrzycy wyindukowanych obecnością przeciwciał antyfosfolipidowych u tych chorych. W codziennej praktyce diabetologicznej nie jest dostrzegany problem niedokrwienia jelit. Ta groźna dla życia patologia naczyniowa jest najczęściej rozpatrywana w kategoriach enteropatii cukrzycowej.

Sesja II Konferencji obejmowała zagadnienia z zakresu „Transplantologii klinicznej”. Bardzo interesujący wykład, dotyczący skuteczności i bezpieczeństwa autologicznego przeszczepiania komórek macierzystych (AHSCT) u chorych na cukrzycę typu 1 przedstawiła prof. Sławomira Kyrzcz-Krzemiń z Kliniki Hematologii i Transplantacji Szpiku ŚUM w Katowicach. Z kolei dr hab. Jacek Ziaja

z Kliniki Chirurgii Ogólnej, Naczyniowej i Transplantacyjnej, także z tej samej uczelni omówił własne wyniki jednoczasowego przeszczepienia trzustki i nerki. Warto zaznaczyć, że badania są prowadzone wspólnie z ośrodkiem wrocławskim.

W III Dolnośląskiej Konferencji Angio-Diabetologicznej wzięło udział ponad 200 lekarzy z Dolnego Śląska i ościennych województw.

Anatomia okiem młodych artystów

Spędzili wiele godzin w prosektorium, obserwowali, szkicowali i stworzyli z tego wystawę. Prace studentów wrocławskiej ASP można było oglądać w marcu w holu nowej biblioteki.

Współpraca między Uniwersyteciem Medycznym a Akademią Sztuk Pięknych we Wrocławiu zacieśnia się. Prezentowana właśnie wystawa była jedną z dwóch planowanych w Centrum Naukowej Informacji Medycznej.

Medycyna i ludzkie ciało są dla młodych twórców źródłem nieustających inspiracji. Tym razem zostali postawieni w trudnej sytuacji mierzenia się z otoczeniem prosektorium. Rezultaty zobaczyć można na wystawie prezentowanej na parterze CNIM.

(fot. Monika Kolęda)

Młodzi naukowcy spotkali się we Wrocławiu

Studenci uczelni medycznych spotkali się we Wrocławiu, aby zaprezentować swoje największe osiągnięcia. A wszystko odbyło się w dniach 31 marca – 2 kwietnia w ramach tegorocznej VI Międzynarodowej Studenckiej Konferencji Naukowej Młodych Naukowców oraz XXI Ogólnopolskiej Konferencji Studenckich Kół Naukowych Uczelni Medycznych. Młodzi naukowcy zaprezentowali swoje badania i prace poglądowe w ramach 15 sesji naukowych w języku polskim i angielskim.

Tradycyjnie istotą konferencji była prezentacja osiągnięć studentów z polskich i zagranicznych ośrodków uniwersyteckich, podczas licznych sesji naukowych, w tym 5 w języku angielskim: internistycznej, neurologiczno-radiologicznej, kardiologiczno-angiologicznej, nauk o zdrowiu oraz sesji kontrowersje i trendy w medycynie, a także 10 w języku polskim: farmaceutycznej, nauk podstawowych, stomatologicznej, hematologiczno-onkologicznej, pediatricznej, chorób zakaźnych, „case report”, zabiegowej, diagnostyki laboratoryjnej oraz zdrowia publicznego i medycyny społecznej. Dodatkowo organizatorzy zadbali o możliwość nawiązania relacji pomiędzy studentami reprezentującymi różne uczelnie podczas wieczornego programu rozrywkowego.

Konferencje organizowane przez nasze Studenckie Towarzystwo Naukowe zawsze cieszą się dużym zainteresowaniem. W tegorocznej edycji zgłoszono 297 prac. Największym

zainteresowaniem cieszyły się następujące sesje: zabiegowa, „case report”, hematologiczno-onkologiczna.

– W tym roku postanowiliśmy, że Konferencja będzie świętem nauki studentów wszystkich wydziałów, dlatego wprowadziliśmy dwie nowe sesje naukowe: diagnostyki laboratoryjnej oraz nauk o zdrowiu. Z aprobatą przyjęli tę informację zarówno studenci, jak i zasiadający w Komitetach Naukowych członkowie – podkreśla przewodniczący Studenckiego Towarzystwa Naukowego UMW, Łukasz Gojny.

Zwieńczeniem jubileuszowej Konferencji była uroczysta gala w zabytkowej Auli Leopoldina Uniwersytetu Wrocławskiego, która odbyła się ostatniego dnia Konferencji. Podczas gali ogłoszono wyniki rankingu Studenckich Kół Naukowych roku akademickiego 2014/2015. Najlepsze okazało się SKN przy Katedrze i Zakładzie Bromatologii i Dietetyki, którego opiekunami są: dr Katarzyna Zabłocka-Sławińska oraz dr Anna Prescha. Drugie miejsce przypadło SKN przy Katedrze i Zakładzie Biomedycznych Analiz Środowiskowych, natomiast trzecie – SKN przy Zakładzie Dietetyki. Z kolei za najwyższy wskaźnik PC, który ukazuje wydajność członków koła, nagrodę zdobyło SKN Analityki Sądowej i Chemii Kryminalistycznej, którego opiekunem jest dr n. med. mgr chemii Marcin Zawadzki. Przedstawiono zwycięzców we wszystkich 15 sesjach naukowych. Po raz pierwszy wyłoniono również zwycięzców w konkursie na Najlepsze Prace o Tematyce Bezpieczeństwa w Medycynie, którego organizatorami było: STN oraz Towarzystwo Ubezpieczeń Inter

Polska. Komisja Naukowa, w skład której weszli specjaliści z zakresu medycyny sądowej: dr hab. n. med. Tomasz Jurek, prof. nadzw. oraz dr n. med. Marta Rorat, postanowili przyznać nagrody za prace: „Prognostic factors, symptoms and consequences of dehydration in cancer patients” autorstwa Pawła Bryniarskiego, Daniela Andrysika oraz Macieja Jezioro (Uniwersytet Jagielloński, Collegium Medicum) oraz „Do the stethoscopes of doctors really safe?” przygotowanej przez Annę Zawadowicz, Kaję Skowronek, Jolantę Flaga, Aleksandrę Światowską i Mateusza Bieniasz (Śląski Uniwersytet Medyczny). Podczas gali, uczestnicy mieli możliwość wysłuchania wykładu gości specjalnych dr hab. n. med. Pawła Tabakowa oraz dr n. med. Iwony Pirogowicz. Organizatorzy zaaranżowali także koktajl, w czasie którego toczyły się liczne kulturalne dyskusje naukowe.

Sukces organizacyjny nie obyłby się bez wsparcia licznych sponsorów. Organizatorzy kierują słowa podziękowania do głównego sponsora konferencji: Wydawnictwa Edra Urban & Partner, a także do Firmy Colgate-Palmolive, Wydawnictwa Lekarskiego PZWL, Towarzystwa Ubezpieczeń Inter Polska, Zakładu Zielarskiego „KAWON-HURT”, Firmy Lab-JOT, Księgarni medicalbooks.pl, Wydawnictwa MEDYK, Wydawnictwa MedPharm Polska, Przedsiębiorstwa Produkcji Farmaceutycznej HASCO-LEK, Santander Universidades Polska, Firmy Soft Communications, Firmy JOKE, Wydawnictwa Medycyna Praktyczna, Firmy Pharmaceris, Laboratorium Kosmetycznego Dr

Irena Eris, Wydawnictwa Medycznego Górnicki, Wydawnictwa Czelej, Portalu Studenckiego dlastudenta.pl, Wydawcy Miesięcznika „Terapia”, Wydawcy Miesięcznika „Rynek Zdrowia”, Firmy Optident, Akademickiego Radia LUZ, TERMEDIA Wydawnictwa Medyczne i Specjalistyczne, Wydawcy Czasopisma TPS, Wydawcy Czasopisma OSOZ, Wydawnictwa BORGIS, Firmy Kardamon, Portalu MEDtube, Sądów Trzebnica, Hostelu Wratistavia.

Znaczącą rolę odegrały także komisje naukowe, które nie tylko oceniały prace konkursowe, ale dawały cenne rady młodym naukowcom. Organizatorzy dziękują całej kadrze naukowej zaangażowanej w prze-

bieg sesji naukowych, w szczególności Pełnomocnikowi Rektora ds. ITS i STN, pani dr hab. Agnieszce Hałoń, prof. nadzw. za pomoc i wsparcie udzielane Zarządowi STN na każdym etapie przygotowań i podczas Konferencji.

Konferencja została objęta Patronatem Honorowym: Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Marszałka Województwa Dolnośląskiego, Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, Dziekanów wszystkich Wydziałów Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, Dyrektora Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Wrocławia, Dolnośląskiej Izby Lekarskiej oraz Dolnośląskiej Izby Aptekarskiej.

Sprawdzili jak się to robi w Norwegii

Trójka naukowców naszej Uczelni podpatrywała w Oslo standardy i rozwiązania stosowane w opiece nad starszymi osobami. Dr hab. Donata Kurpas, prof. nadzw., dr Piotr Karniej i dr Iwona Mazur stworzą nowy kurs podyplomowy dla pielęgniarzek.

Organizatorem wyjazdu jest Kłaster „Innowacyjna Medycyna”, którego Wydział Nauk o Zdrowiu jest

członkiem honorowym. Dr Piotr Karniej – Prodziekan ds. Studentów Wydziału Nauk o Zdrowiu i dr Iwona Mazur z Zakładu Organizacji i Zarządzania tego Wydziału oraz dr hab. Donata Kurpas, prof. nadzw. z Zakładu Medycyny Rodzinnej Wydziału Lekarskiego Kształcenia Podyplomowego podpatrywali rozwiązania zastosowane w Oslo Geriatric Research Centre Almas House.

Projekt „Almas House in Poland” jest realizowany w ramach Norweskigo Mechanizmu Finansowego EOG. Koncentruje się na problemie starzejącego się społeczeństwa w Polsce i konieczności podniesienia standardów opieki nad starszymi osobami według wzorców norweskich. Celem projektu jest stworzenie sieci wymiany wiedzy, doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy członkami Kłastera Innnowacyjna Medycyna (w tym Wydziałem Nauk o Zdrowiu UMW) a norweskimi partnerami, którymi są: Oslo Geriatric Research Centre Almas House – jednostka Miasta Oslo oraz największy skandynawski kłaster medyczny OsloMedtech.

Rezultatem pobytu naukowców w Norwegii będzie utworzenie programu szkolenia podyplomowego dla pielęgniarzek podstawowej opieki zdrowotnej. Będzie on pomagał w poprawie ich kompetencji w rozpoznawaniu chorób demencyjnych i wsparciu rodzin osób z takimi problemami. Projekt wpisze się także w nowe kierunki rozwoju medycyny rodzinnej w Polsce i lepsze kształcenia lekarzy rodzinnych.

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu – uczelnia w zasięgu ręki!

Już niebawem szeregi naszej Uczelni zasilą nowi, ambitni studenci – nie mamy wątpliwości, że będą właśnie tacy, bo niektórych zdążyliśmy już poznać. Część gościliśmy podczas Dnia Otwartego Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Analityki Medycznej, a pozostałych odwiedziliśmy osobiście w ich szkołach.

Na niespełna miesiąc przed egzaminami maturalnymi nasi studenci spotkali się z tegorocznymi i przyszłymi maturzystami. Byliśmy w liceach ogólnokształcących nr: VII, XIII i XIV. O tym jak studiuje się na naszej Uczelni, uczniom z klas o profilu biologiczno-chemicznym, opowiadali przyszli lekarze, farmaceuci, dentyści, położne i magistrowie zdrowia publicznego. Wysłuchało nas blisko 300 uczniów, a ponad połowa z nich pragnie zostać szczęśliwymi posiadaczami indeksu naszej Uczelni. Zdecydowana większość widziała siebie w roli przyszłych lekarzy. W odpowiedzi na pytanie – „Dlaczego akurat ten zawód?”, usłyszeliśmy, że daje on pewną pracę, prestiż, ale także satysfakcję z pomagania innym, no i po prostu, że zawsze o tym

marzyli. Nie było wątpliwości, że będzie to ich pierwszy wybór podczas rekrutacji. Wielu z nich oprócz zajęć w szkole, korzysta także z korepetycji, na bieżąco śledzą zasady rekrutacji i są świadomi tego, jak wiele pracy muszą włożyć w przygotowania do matury, żeby uzyskać odpowiednio wysoki wynik. Wśród upragnionych studiów wymieniali także farmację i stomatologię. Zainteresowanie wzbudziły także niektóre kierunki na Wydziale Nauk o Zdrowiu, wcześniej przez uczniów nierozpatrywane.

Główną ideą zorganizowanych wyjść było umożliwienie kandydatom swobodnej rozmowy z już studiującymi starszymi kolegami. Udało się stworzyć swobodną, miłą atmosferę, a dzięki temu, że niektórzy ze studentów sami kończyli dane liceum uczniowie uwierzyli, że ich marzenia są w zasięgu ręki. Padło sporo pytań – interesowało ich prawie wszystko: od przedmiotów na danym kierunku, po zajęcia w wolnym czasie. Wielu uczniów martwiło się, czy wybierając medycynę, pozostanie im jeszcze czas na rozwijanie własnych pasji i zainte-

resowań. Uspokoił ich w tej kwestii Mateusz Biela, student V roku na kierunku lekarskim, który opowiedział o swoim zainteresowaniu wspinaczką górską i regularnym rozwijaniu tego hobby, choćby w ramach Akademickiego Związku Sportowego UMW. Roberta Raczyńska i Martyna Jasińska opowiedziały o tym, czym jest zdrowie publiczne i w jaki sposób w ramach SKN Młodych Menedżerów troszczą się o zdrowie społeczeństwa. Dziewczeta same nie spodziewały się, że o jednej z akcji organizowanych w ramach koła uczniowie wiedzieli już z Instagrama.

Widownię porwała Monika Oleńczak (I rok, lek.-dent.), będąc „do bólu” szczerza podkreślała, że jest to zawód dla zdecydowanych, wymagający wielu poświęceń i determinacji – „Na pierwszym roku, nauki jest tak dużo, że nie pozostaje zbyt wiele czasu na coś dodatkowego. Jedyne o czym się myśli, to żeby być na bieżąco z materiałem.” – mówiła Monika. Z kolei tych, którzy nie mogą już doczekać się kontaktu z pacjentem Magda Adamczyk, Karolina Pawlak i Monika Stę-

pien namawiały do przyłączenia się do Międzynarodowego Stowarzyszenia Studentów Medycyny – IFMSA. Różnicę między analityką medyczną a far-

macją wyjaśniła Justyna Kłak, która ma doświadczenie w studiowaniu tych obu kierunków. Z kolei na wszystkie pytania związane z położnictwem dzielnie odpowiadała Marta Ryś.

Podczas spotkań zapraszaliśmy uczniów do udziału w odbywającym się 15 kwietnia br. Dniu Otwartym Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Analityki Medycznej, gdzie czekały na nich ciekawe wykłady dotyczące mikrobiologii i mededukacji oraz warsztaty z chemii nieorganicznej, praktycznej nauki zawodu analityka, czy farmakognozji. Wydział odwiedziło tego dnia około stu licealistów, a w warsztatach uczestniczyło prawie 60 osób. Oprócz pytań o najtrudniejsze przedmioty w programie studiów i zasady rekrutacji uczniowie byli ciekawi możliwości i perspektyw na rynku pracy po zakończeniu studiów.

Mając na uwadze oczekiwania kandydatów związane ze sprawnością i szybką komunikacją, UMW utworzył nowy profil na Facebooku pn. „Rekrutacja Uniwersytetu Medycznego”, gdzie można na bieżąco śledzić wszelkie aktualności związane z rekrutacją i zadawać pytania. Już teraz licealiści odwiedzają profil, a pod galerią z kwietniowych wypraw, pozostawiają zaproszenia do swoich szkół. Uczniowie chwalą sobie interaktywną i mobilną komunikację. Podkreślali, że telefon mają zawsze przy sobie, więc jest im dużo łatwiej śledzić bieżące informacje o rekrutacji, pojawiające się w mediach społecznościowych. Cały czas trwają także prace nad odświeżaniem strony głównej, aby kandydaci łatwo i intuicyjnie mogli się po niej poruszać.

Wideokonferencje na najwyższym poziomie

W budynku Centrum Naukowej Informacji Medycznej Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu przy ul. Marcinkowskiego 2–6 jest przygotowane miejsce do przeprowadzania wideokonferencji. Pierwsza z nich odbyła się 24 marca. Skorzystały z niej komisje habilitacyjne kilku uczelni. W połączeniu brały udział ośrodki z Poznania, Białegostoku, Warszawy, Katowic i Wrocławia.

Specjalna sala, wyposażona w system do prowadzenia wideokonferencji robi wrażenie. Pomieszczenie odpowiednio zaaranżowano, aby uzyskać jak najlepszą jakość transmitowanego stąd obrazu i dźwięku. Trzonem systemu jest wideokonferencyjny terminal złożony z dwóch 55-calowych monitorów oraz systemu kamer z szerokim zakresem wyboru kierunku, pochyleń i powiększenia. Kamery podczas wideokonferencji mają ponadto możliwość śledzenia aktywnej osoby, to tzw. Speaker Track. Połączenia są zestawiane z wykorzystaniem własnej infrastruktury sieciowej UMW, pracującej

w technologii IP. Telekonferencje są przeprowadzone za pomocą systemu PLATON U1, który realizuje łączność audiowizualną pomiędzy ośrodkami akademickimi w Polsce. O określonej godzinie uczestnicy spotkania przed kamerami mają możliwość przeprowadzenia rozmowy o wysokiej jakości obrazu i dźwięku.

Powstanie tak nowoczesnej i świetnie wyposażonej sali do przeprowadzania wideokonferencji stało się możliwe dzięki Ośrodkowi Sieciowo-Komputerowemu naszego Uniwersytetu. Dostęp do sali i jej rezerwację prowadzi sekretariat biblioteki.

(fot. Tomasz Walów)

Zapanuj nad swoją literaturą – nawiąż współpracę z innymi naukowcami

Pracujesz nad publikacją i marzysz, aby przypisy same tworzyły się w tekście? Zgromadziłeś mnóstwo artykułów i gubisz się już, który artykuł jest o czym i gdzie go zapisałeś? Jesteś ciekawy, co czytają i publikują inni naukowcy z Twojej dziedziny albo z Twojej uczelni? Jeśli Twoje odpowiedzi na te pytania są twierdzące, to nasza najnowsza propozycja jest właśnie dla Ciebie. Zapraszamy Cię do zapoznania się z programem Mendeley, który umożliwi Ci uporządkowanie swojej literatury badawczej, automatycznie wstawi przypisy i bibliografię załącznikową w używanym przez Ciebie edytorze tekstu, a także pomoże Ci nawiązać współpracę z naukowcami z całego świata.

Czym jest Mendeley?

Mendeley to bezpłatne narzędzie do zarządzania literaturą i wstawiania odwołań w czasie pisania publikacji naukowej, a także platforma stanowiąca sieć społecznościową naukowców z całego świata. Zawiera aplikację Mendeley Desktop przeznaczoną do zainstalowania na komputerze oraz serwis internetowy Mendeley Web dostępny po zalogowaniu na stronie mendeley.com.

W czym Mendeley może Ci pomóc?

- Dzięki aplikacji Mendeley stworzysz bibliotekę dokumentów, które będziesz mógł grupować, opisywać i przeszukiwać na wiele sposobów. Piszac publikację naukową, kilkoma kliknięciami myszki wstawisz odwołania, zmienisz

ich kolejność lub treść. W razie potrzeby zmienisz styl cytowania na jeden z kilku tysięcy predefiniowanych formatów lub stworzysz swój własny.

- Gdy będziesz przeglądać bazy danych i serwisy pełnotekstowe w poszukiwaniu literatury, Mendeley automatycznie pobierze dane bibliograficzne i pełne teksty interesujących Cię publikacji.
- Jeśli brak Ci czasu na szukanie literatury, Mendeley zrobi to za Ciebie. Na podstawie zawartości Twojej biblioteki wyszuka dla Ciebie interesujące pozycje.
- Wbudowany w aplikację Mendeley czytnik plików pdf umożliwi Ci wstawianie zaznaczeń i komentarzy w tekstach artykułów, a dzięki możliwości pracy w grupie udo-

stępniisz skomentowany tekst kolegom z zespołu i odczytasz ich komentarze.

- Twój profil w Mendeley Web pozwoli Ci promować wyniki Twoich badań, dzięki czemu będziesz widoczny dla innych naukowców.

Niespodzianka!

Załącz już dziś bezpłatne konto Mendeley, **używając adresu e-mail z domeną naszej Uczelni**, a będziesz miał możliwość rozszerzenia swojego konta **do wersji Premium**. **Biblioteka Główna UMW przystąpiła do projektu Mendeley Institutional Edition**, dzięki któremu wszyscy pracownicy i studenci UMW zyskują rozszerzone funkcje programu Mendeley za darmo.

Porównanie kont Mendeley i Mendeley Premium:

	Free Mendeley	Mendeley Premium
pojemność osobistej biblioteki	2 GB	5 GB
pojemność biblioteki grupy	100 MB	20 GB
rozmiar grup prywatnych	3 os.	max. 25 os.
liczba grup prywatnych	1	nieograniczona
konto dla absolwentów	nie	tak (do 12 mies.)

Przyjdź na szkolenie

Już w **kwietniu** Biblioteka Główna UMW rozpocznie **cykl szkoleń** z obsługi programu Mendeley. Szczegółowe informacje są dostępne na stronie Biblioteki UMW: <http://bg.umed.wroc.pl>.

Zapraszamy!

Wiosenne spotkanie ze zdrowiem publicznym

Studenci z Koła Naukowego Młodych Menedżerów oraz pracownicy Katedry Zdrowia Publicznego wrocławskiego Uniwersytetu Medycznego już po raz dziewiąty organizują Studenckie Sympozjum Naukowe „Wrocławskie Dni Zdrowia Publicznego”. W tym roku Sympozjum odbędzie się w dniach 19 i 20 maja, a hasło przewodnie to „Człowiek w Zdrowiu Publicznym”. Miejsmem obrad będzie sala wykładowa Wydziału Farmaceutycznego im. Leonarda Kuczyńskiego przy ulicy Borowskiej we Wrocławiu.

Sympozjum ma charakter ogólnopolski i jest adresowane do osób zajmujących się zdrowiem publicznym, zainteresowanych tematyką zarządzania, marketingu, promocji i edukacji zdrowotnej. Z roku na rok bierze w nim udział coraz więcej

uczestników, przez co staje się ono bardziej rozpoznawalne i znaczące nie tylko w kraju.

W tegorocznym sympozjum eksperci będą wspólnie ze studentami dyskutować o roli człowieka w organizacji ochrony zdrowia oraz o problemach zdrowotnych współczesnego świata. Z tej okazji odbędzie się osobna sesja poświęcona studentom i absolwentom zdrowia publicznego: „Jak skutecznie zarządzać karierą?”

– Zapraszamy wszystkich, którym zdrowie publiczne jest bliskie, do wzięcia udziału w tym wydarzeniu – mówi dr Jolanta Grzebieluch, opiekun Koła Naukowego Młodych Menedżerów. – Co roku gościmy akademików z całej Polski. Studenci oraz doktoranci mogą zgłosić prace do udziału w konkursie prac, więc serdecznie zachęcam, możną się już rejestrować.

Aktualne informacje dotyczące Sympozjum i formularz rejestracyjny znajdują się na stronie internetowej: www.sknmm.wordpress.com

„Od przeszłości do teraźniejszości...”

W tym roku mija 55 lat od założenia Polskiego Towarzystwa Histochemików i Cytochemików, którego prezesem od 2010 r., przez dwie kadencje, jest prof. dr hab. Piotr Dzięgiel, Kierownik Katedry i Zakładu Histologii i Embriologii Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu. Z okazji tego jubileuszu środowisko histo- i cytochemików organizuje jubileuszowe 50. sympozjum swojego Towarzystwa. Odbędzie się ono w dniach 5–8 września 2016 r. w urokliwym Pałacu w Wojanowie koło Jeleniej Góry. Dla wszystkich członków oraz sympatyków PTHC ma to być wydarzenie wyjątkowe.

– „Od przeszłości do teraźniejszości...” to temat przewodni tegorocznej konferencji – mówi prof. Piotr Dzięgiel, przewodniczący komitetu naukowego i organizacyjnego.

– W ramach poszczególnych sesji będą prezentowane najważniejsze osiągnięcia nestorów Polskiego Towarzystwa Histochemików i Cytochemików oraz najnowsze wyniki badań naukowych z zakresu histologii, cytofizjologii, biologii molekularnej, a także onkologii eksperymentalnej. Jestem przekonany, że nasze wspólne, jubileuszowe spotkanie w przepięknej scenerii Karkonoszy, zaowocuje wymianą doświadczeń naukowych oraz poczuciem pożytecznie i miło spędzonego czasu.

Profesor Dzięgiel ma nadzieję, że zaprezentowana tematyka spotka się z dużym zainteresowaniem nie tylko histologów i patologów, ale także szerokiego grona pracowników Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, specjalistów różnych dziedzin nauki.

Szczegółowe informacje na temat sympozjum można znaleźć na stronie internetowej: <http://sympozjumpthc2016.pl>

Bogdan Łazarkiewicz

Moje kontakty z profesorem Zbigniewem Religą – pionierem transplantacji serca w Polsce

W październiku ubiegłego roku w Dolnośląskim Centrum Filmowym przy ul. J. Piłsudskiego 64 oglądałem film pt. *Bogowie*, reklamowany wcześniej przez środki masowego przekazu jako „prawdziwa historia o profesorze Relidze i pierwszym przeszczepie serca w Polsce, wykonanym przez niego w Zabrze”.

Profesora Z. Religę zagrał znany z wielu filmów aktor Tomasz Kot. W mojej ocenie rewelacyjnie odtworzył postać profesora, jego sylwetkę, jego sposób poruszania się, jego gesty i, co na pewno nie było łatwe dla nielekarza, zachowanie się w sali operacyjnej i przeprowadzanie skomplikowanych zabiegów kar-

Posiedzenie redakcji Pol. Przegl. Chir. (grudzień 1998 r.) od prawej: NN, W. Noszczyk, B. Łazarkiewicz, Z. Religa, A. Kołakowski, Z. Mackiewicz, M. Krauss, S. Zapalski, M. Szostek, NN, NN

Kolacja Wigilijna ZG TChP w Warszawie w 1998 r. Od lewej: T. Tołłoczko, NN, B. Łazarkiewicz, Z. Religa, W. Noszczyk, NN

Kolacja Wigilijna ZG TChP. Od lewej: P. Misiuna, Z. Religa, B. Łazarkiewicz

diochirurgicznych. W filmie zostały pokazane plusy i minusy życia osobistego bohatera, jego działalności chirurgicznej, wspaniałego organizatora i lekarza.

Wiadomo było, że prof. Z. Religa był namiętnym palaczem, nie stronił od kieliszka, może nieraz trochę za dużo. Nie oznacza to, że był alkoholiczkiem, i, jak twierdzi prof. Andrzej Bochenek, nigdy nie operował po alkoholu. Jedną ze scen w tym filmie bardzo mi się podobała...

Z profesorem Zbigniewem Religą spotykałem się wiele razy, a nawet zaprzyjaźniliśmy się. Po raz pierwszy w 1987 r., kiedy po śmierci profesora Anatola Kustrzyckiego obowiązki kierownika naszej kardiologii powierzono dr. hab. Tadeuszowi Brossowi, a kuratorem kliniki wrocławskiej był profesor Zbigniew Religa. Będąc konsultantem krajowym ds. kardiologii, odwiedzał Wrocław wielokrotnie.

Profesor Z. Religa pomagał w tworzeniu Oddziału Kardiologii w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym przy ul. Kamieńskiego we Wrocławiu. Objął nad tym oddziałem patronat, pomógł w zaopatrzeniu w aparaturę i wziął udział w pierwszych zabiegach operacyjnych. W latach 1980–1990 spotykaliśmy się z prof. Z. Religą co roku na kolacjach wigilijnych, organizowanych przez Zarząd Główny TChP w Warszawie lub Krakowie.

Poznaliśmy się bliżej w czasie wspólnej podróży do Japonii i dwutygodniowego pobytu w Tokio, mieszkając w tym samym hotelu. Byliśmy współorganizatorami II Sympozjum *Japan-Poland Society for Exchange in Surgery* (marzec 1992 r.). Chirurdzy japońscy pokryli koszt pobytu 17 profesorów chirurgii z Polski (K. Bielecki, M. Gawdziński, Z. Grucha, M. Jesipowicz, K. Kobus, A. Kułakowski, B. Łazarkiewicz, Z. Mackiewicz, P. Misiuna, B. Mossakowski, W. Olszewski, T. Orłowski, Z. Puchalski, Z. Religa, W. Rudowski, T. Tołłoczko i Z. Wajda).

W grudniu 1967 r. prof. Christiaan Barnard w Kapsztadzie przeszczepił serce – chory żył 18 dni. Mimo wszystko, był to moment przełomowy w kardiologii i w ciągu następnych miesięcy wykonano na świecie kilkanaście przeszczepów serca (duża śmiertelność, krótkie przeżycia).

Podziękowanie za aktywny udział
w Sympozjum

Kongres w Tokio w 1992 r. Podczas przerwy w obradach od prawej: Z. Puchalski, Z. Wajda, T. Orłowski, W. Rudowski, B. Łazarkiewicz

Kongres w Tokio w 1992 r. W hotelu od prawej: Z. Puchalski, B. Łazarkiewicz, Z. Religa, K. Bielecki z żoną

Kongres w Tokio w 1992 r. Od prawej: Z. Religa, K. Bielecki, B. Łazarkiewicz

Dwa lata później, w 1969 r. prof. Jan Moll w Łodzi wykonał pierwszą w Polsce transplantację serca – śmierć nastąpiła na stole operacyjnym. Kłopoty, z jakimi spotkał się prof. Jan Moll doprowadziły do jeszcze większych oporów przed tego typu zabiegami.

Prof. Z. Religa szkolił się w Stanach Zjednoczonych w wielu centrach chirurgii naczyniowej i w kardiologii u prof. Adriana Kantrowitza. W Polsce pracował w Szpitalu na Woli w Warszawie pod kierownictwem prof. Wacława Sitkowskiego, kardiologa, który na propozycję doc. Z. Religi o przeszczepie serca odpowiadał: „Zrobisz to, jak ja pójde na emeryturę lub umrę”. Podobną sytuację miał prof. Ch. Barnard ze swoim szefem, profesorem Vallem Schrierem. Dopiero, kiedy prof. Z. Religa był już kierownikiem Kliniki Kardiologii w Zabrzu, mógł osobiście podjąć decyzję i wykonać pierwszy udany przeszczep serca w Polsce (5 listopada 1985 r.).

Dla dalszego rozwoju kardiologii były potrzebne duże pieniądze. W tym też celu prof. Z. Religa założył Fundację Rozwoju Kardiologii. Autorytet profesora i coraz większa liczba udanych przeszczepów serca sprawiły, że sponsorów nie brakowało. Rada Fundacji co roku organizowała koncert charytatywny połączony z wręczaniem darczyńcom statuetek – „Oscarów Serca”.

Kongres w Tokio w 1992 r. Podczas zwiedzania Nary – pierwszej stolicy Japonii, od lewej: M. Jesipowicz, B. Łazarkiewicz

B. Łazarkiewicz, K. Loska i Z. Religa podczas koncertu w Zabrzu (1992 r.)

W listopadzie 1992 r. zatelefonował do mnie Zbyszek Religa z pytaniem, czy nie przyjechałbym wraz z żoną do Zabrza na koncert organizowany przez Fundację Rozwoju Kardiologii z udziałem słynnego tenora Plácido Domingo. Podziękowałem i w ciągu tygodnia mieliśmy już bilety i zaproszenie na cocktail w foyer po koncercie. Koncert odbywał się w Domu Muzyki i Tańca w Zabrzu 5 grudnia 1992 r. Na widowni około 2000 uczestników, artyści, muzycy, filmowcy, zaproszeni goście i publiczność, która wykupiła bilety. Na zewnątrz budynku telebim i kilka tysięcy widzów. Konferansjerkę prowadziła Grażyna Torbicka, żona profesora kardiologii. Plácido Domingo przyleciał z Wiednia specjalnym samolotem. Pod budynek podjechała białym lincolnem jedna ze sponsorek, Barbara Piasecka-Johnson. Ona też pomagała prof. Z. Relidze nawiązać osobisty kontakt z Plácidem Domingo.

Po części oficjalnej i wręczeniu „Oscarów Serca” rozpoczął się właściwy koncert. Niesamowite wrażenie zrobiło zjawienie się na scenie czterech młodych ludzi i załamujący się głos Grażyny Torbickiej „u tych chłopców biją nowe serca wszczepione przez prof. Religę”. Wszyscy wstali i zapanowała grobowa cisza... po czym wybuchły oklaski i owacje.

Od lewej: B. Łazarkiewicz, Z. Religa i T. Orłowski (1995 r.)

Placido Domingo śpiewał solo, a także w duecie z młodymi polskimi tenorami. Po koncercie spotkaliśmy się na koktajlu w foyer w mniejszym gronie z wykonawcami, prowadzącymi i wybranymi gośćmi. Okazało się, że w tym dniu były urodziny żony Placida – otrzymała kwiaty i tort, a my zaś śpiewaliśmy „Sto lat”.

Wracając do filmu *Bogowie* – z niesmakiem obejrzałem jedną ze scen, przerysowującą jego alkoholizm, na którą nasz bohater nie zasłużył. W pełni natomiast zgadzam się z dalszą częścią reklamówki filmu o profesorze Relidze: „wizjoner, buntownik, lekarz, który rzucił wyzwanie naturze”. „Wielkie ambicje i bolesne porażki, samotność geniusza, który stanął sam przeciwko swoim mentorom i rozpoczął rewolucję w polskiej medycynie”.

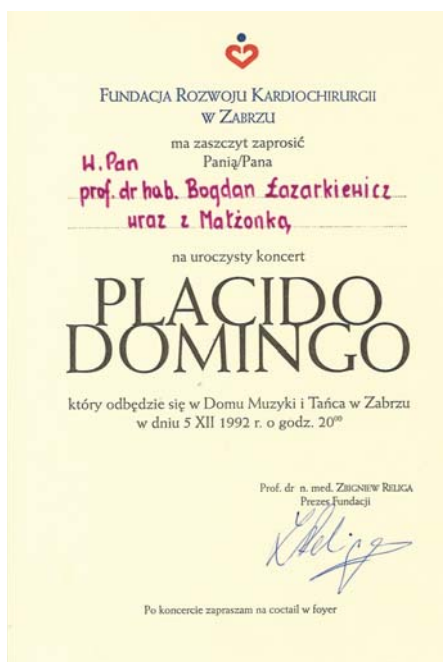
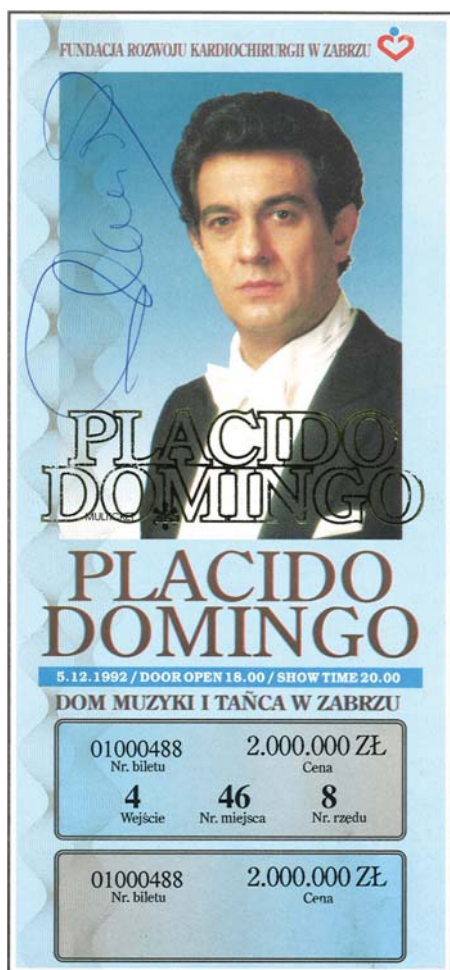
(wszystkie zdjęcia pochodzą z archiwum autora)

Z. Religa z małżonką i W. Łazarkiewicz podczas koncertu

W. i B. Łazarkiewiczowie, A. Bardini i A. Orłowska po koncercie Placida Domingo

Konert Placida Domingo podczas uroczystości wręczania „Oskarów Serc” w 1992 r.: bilet na koncert (w cenie 2 000 000 „starych” zł) z autografem artysty, zaproszenie na koncert i *coctail* w foyer oraz fotografia z występu

Chlubna karta z powojennej aktywności Polskiego Towarzystwa Lekarskiego we Wrocławiu

*Scire tuum nihil est, nisi te scire hoc
sciat alter*

„Twoja wiedza jest niczym, jeśli nie
staje się udziałem innych”

Jeden z pionierskich okresów, kiedy to dominowała aktywność jednego Towarzystwa Lekarskiego, które może pochwalić się również dokładną dokumentacją z tego okresu, gdy to przewodniczącym był prof. Zdzisław Wiktor, zasługuje na przypomnienie i bliższą znajomość. Był to okres, w którym mimo nawału zadań dydaktycznych, naukowych, usługowych i organizacyjnych na Wydziale Lekarskim ówczesnego Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu już 12 lutego 1946 r. na pierwszym zebraniu organizacyjnym powołano zarząd, w skład którego – jak można odczytać z pozostałych dziś kart protokołu – weszli: jako prezes dr med. Wilhelm Teodor Knape, wiceprezesi – profesorowie Ludwik Hirszfeld i Antoni Falkiewicz, sekretarzem stałym został dr Adamek, sekretarzem dorocznym dr Kornel Gibiński, skarbnikiem dr Jan Zwierz, a jego zastępcą dr Jan Jodłowski. Prezes za najważniejsze zadanie uważał przyczynienie się do kultywowania i podnoszenia prestiżu nauk lekarskich oraz do dzielenia się wiedzą i nowymi teoriami z innymi. Była też możliwość publicznego wypowiadania się.

Wrocławskie Towarzystwo Lekarskie było jednym z pierwszym Towarzystw Naukowych, spełniało wyjątkowe funkcje integracyjne przez kilka pierwszych dziesiętków lat gdy przewodniczyli mu profesorowie: Antoni Falkiewicz, Edward Szczeklik, Zdzi-

śław Wiktor i Kazimierz Czyżewski. Gromadziło nie tylko profesorów, pracowników naukowych oraz lekarzy wrocławskich, ale też lekarzy z odległych zakątków Dolnego Śląska. Spotkania nosiły charakter interdyscyplinarny. Co więcej przez długie lata była to jedyna forma kształcenia podyplomowego lekarzy. Atrakcyjni referenci, prelegenci – przeważnie profesorowie i pracownicy naukowcy Uniwersytetu i Politechniki przyciągali słuchaczy. Obok tradycyjnych referatów dużą frekwencją cieszyły się wieczory dyskusyjne omawiające jeden temat ze stanowiska kilku specjalności (np. bóle głowy, udar, grypa azjatycka). Nie brakowało też tematów teoretycznych, ale ważnych w praktyce lekarskiej, z zakresu historii medycyny i etyki lekarskiej.

W okresie sprawozdawczym (prof. Zdzisław Wiktor – prezes i Zbigniew Domosławski – sekretarz) w latach 1956–1958 odbyło się 69 zebrań naukowych (wszystkie streszczenia były publikowane w Polskim Tygodniku Lekarskim), na których wygłoszono: 118 referatów, 60 demonstracji klinicznych, wyświetlono 18 filmów naukowych, odbyło się 12 pokazów nowości bibliograficznych i pokaz aparatu medycznego, 12 sprawozdań ze zjazdów, 3 wspomnienia pośmiertne oraz dyskusje i 3 zebrania organizacyjne.

Największą liczbę referatów przedstawiła II Klinika Chorób Wewnętrznych (19) i I Klinika Chirurgiczna (18). Byli też referenci z Warszawy, Lublina oraz z ośrodków pozaakademickich. W okresie sprawozdawczym to 30 referatów przedstawionych przez 24 teoretyków z dziedziny farmakolo-

gii, fizjologii, epidemiologii, anatomii patologicznej, medycyny sądowej i historii medycyny. Należy dodać, że również – podobnie jak w ubiegłych latach – nasze posiedzenia cechowała ożywiona dyskusja, była jednym z elementów przyciągających słuchaczy na posiedzenia. Głos w dyskusji zabrało 721 osób (średnio 11 podczas zebrania). W okresie sprawozdawczym odbyły się 2 zjazdy naukowe, jeden w 1956 r. poświęcony onkologii i zorganizowany jeszcze przez poprzedni Zarząd, drugi w czerwcu 1957 r. poświęcony nefrologii. Był on najliczniejszy, zgromadził 800 osób z terenu Dolnego Śląska. Uczestniczyli w nim także przedstawiciele z Warszawy, Poznania, Łodzi i Krakowa.

Protokoły ze środowiskowych posiedzeń Towarzystwa były w skrócie publikowane w Polskim Tygodniku Lekarskim. Streszczenia wygłoszonych referatów i głosy w dyskusji były autoryzowane i nadawane przez radio. Zebrania Zarządu odbywały się przeciętnie co kwartał. Na zakończenie warto przytoczyć fragment wypowiedzi prof. Zdzisława Wiktora w czasie otwarcia Zjazdu.

„Nie można dziś wyobrazić sobie lekarza, który przez rozpoznanie choroby i leczenie nie interesował się później jej istotą i wyjaśnieniem obserwowanych zjawisk. Olbrzymi rozwój pracy lekarskiej i ogromna liczba prac naukowych przy licznych zajęciach lekarzy utrudniają śledzenie postępu. Lukę w lekturze muszą wypełniać posiedzenia, zjazdy i kontakty osobiste”. Mimo upływu z górą 50 lat od jego publikacji nie straciło ono nic ze swej aktualności. Życie

towarzystw naukowych toczy się nadal ze zmiennym rytmem intensywności. Żaden ze znanych i wybitnych profesorów, którzy brali czynny i aktywny udział w życiu naukowym i zaangażowanych społecznie, nie pozostawił tak precyzyjnych śladów swej działalności jak prof. Wiktor, co widać choćby z przytoczonych danych. W jednym ze wspomnień o prof. Wiktorze w innym miejscu czytamy: „Istnieje piękna legenda: zmarli mimo swego odejścia żyją tak długo jak długo o nich myślimy”.

Non omnis moriar – nie wszystek umrę.

O profesorze Wiktorze można powiedzieć, że żyje nie tylko w pamięci, ale i w dziełach i dokonaniach swego życia, a także w niedoścignionym wkładzie w formację lekarzy podyplomowych.

Sprawozdania z posiedzeń naukowych Wrocławskiego Oddziału Towarzystwa Lekarskiego (posiedzenia 302–367 w latach 1956–1959)

1956 r.

1. Zb. Domosławski: Sprawozdania z posiedzeń naukowych Wrocławskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Lekarskiego. Pol. Tyg. Lek. 1956, XI, nr 38, 1651–1654.

1957 r.

2. Zb. Domosławski: Sprawozdania z posiedzeń naukowych Wrocławskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Lekarskiego. Pol. Tyg. Lek. 1957, XII, nr 9, 330–332, nr 32, 1258–1259, nr 33, 1300, nr 35, 1380, nr 36, 1416–1419, nr 37, 1435–1437, nr 38, 1478–1479, nr 50,
3. Zb. Domosławski: Sprawozdanie z IV Zjazdu Naukowego Wrocławskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Lekarskiego we Wrocławiu w dniu 13 maja 1957. Pol. Tyg. Lek. 1957, XII, nr 5, 197–199.

1958 r.

4. Zb. Domosławski: Sprawozdania z posiedzeń naukowych Wrocławskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Lekarskiego. Pol. Tyg. Lek. 1958, XIII, nr 6, 238–240, nr 7, 253–256, nr 28, 1098–1100, nr 29, 1139–1140, nr 30, 1180, nr 31, 1220, nr 32, 1258–1260, nr 33, 1297–1299, nr 34, 1338–1339, nr 35, 1377–1378, nr 39, 1519, nr 42, 1659–1660, nr 45, 1805–1806, nr 48, 1946–1947, nr 52, 2144–2145.
5. Zdzisław Wiktor i Zb. Domosławski: Sprawozdania Zarządu Oddziału Polskiego Towarzystwa Lekarskiego we Wrocławiu za lata 1956–1958. Pol. Tyg. Lek. 1958, XIII, nr 44, 1757–1758. Sygn. 50423

1959 r.

6. Zb. Domosławski: Sprawozdania z posiedzeń naukowych Oddziału Wrocławskiego Polskiego Towarzystwa Lekarskiego. Pol. Tyg. Lek. 1959, XIV, nr 1, 45, nr 2, 95–96.

Serwis informacyjny Biblioteki UMW

Zostaliśmy wyróżnieni

W dniu 31 marca 2016 r. w Warszawie odbyła się druga edycja Akademii Dyrektorów Bibliotek IBUK Libra. Wydarzenie jest kontynuacją prestiżowego cyklu spotkań organizowanych przez Wydawnictwo Naukowe PWN dla bibliotek współpracujących w ramach platformy IBUK Libra. W czasie spotkania są przyznawane nagrody dla bibliotek szczególnie zaangażowanych w propagowanie czytelnictwa online oraz promocję serwisu IBUK Libra wśród czytelników. Tytuł „Najbardziej aktywnej biblioteki” jest przyznawany w trzech kategoriach:

- aktywna promocja IBUKA Libry wśród czytelników,
- aktywna promocja IBUKA Libry w mediach, na stronach www bibliotek oraz na portalach społecznościowych,
- największy przyrost zasobów w ciągu ostatnich dwóch lat.

Miło nam poinformować, że nasza Biblioteka zajęła I miejsce w kategorii „Aktywna promocja IBUKA Libry wśród czytelników” w ramach grupy bibliotek uczelnianych. W tej kategorii były brane pod uwagę statystyki bibliotek, uwzględniające przyrost liczby otwarć i przeczytanych stron poprzez porównanie wykupionych

przez instytucje zasobów posiadanych na platformie IBUK Libra w latach 2014–2015.

Dziękujemy Wam – Drodzy Czytelnicy, ponieważ to dzięki waszej aktywności i zainteresowaniu e-publikacjami zdobyliśmy to wyróżnienie!

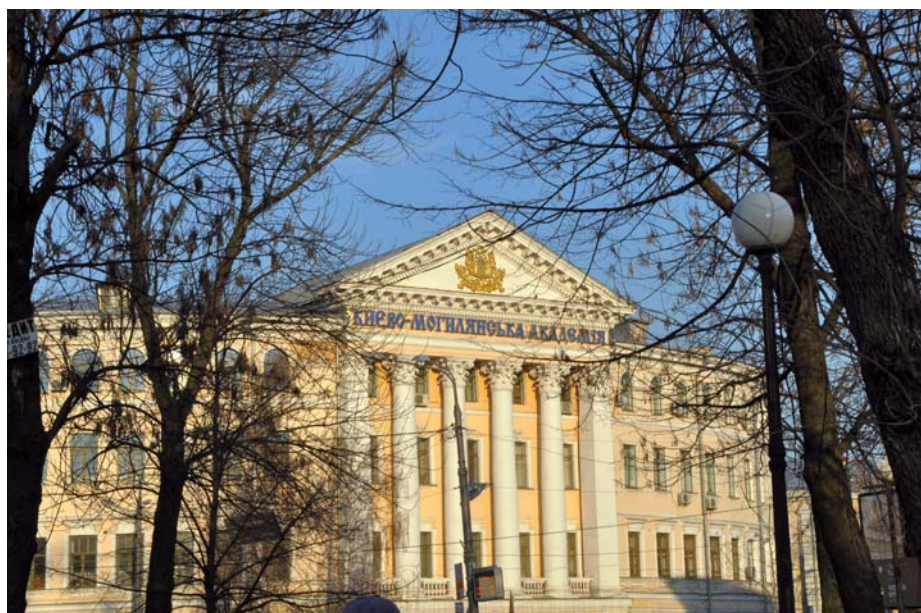
(fot. A. Zadrzywlski)

Tam byliśmy

W dniach 29.03.–1.04. br. pracownicy Biblioteki Głównej UMW brali udział w międzynarodowej konferencji naukowej „Komunikacja naukowa w epoce cyfrowej”, zorganizowanej w Bibliotece Akademii Kijowsko-Mohylańskiej w Kijowie. Tegoroczna – 4 już edycja – to cykliczne spotkania w międzynarodowym gronie bibliotekarzy, dyrektorów bibliotek, instytutów i osób związanych z książką i czytelnictwem, specjalistów z zakresu informacji naukowej, kolegów redakcyjnych czasopism naukowych. W tym roku zostało zarejestrowanych 250 uczestników pochodzących z Ukrainy oraz Białorusi, Gruzji, Szwecji, USA i Polski. Uroczystego otwarcia konferencji dokonał Andriy Meleshevych – rektor Akademii.

Pierwszy dzień był poświęcony naukometrii i bibliometrii. Poruszano takie tematy, jak: naukowe i międzynarodowe projekty dostępu do naukowej informacji; naukometria, bibliometria i instrumenty badań naukowych; naukowe czasopisma: nowe modele i technologie tworzenia oraz rozpowszechniania. Ten

dzień obrad kończyła uroczysta kolacja, podczas której panowała iście słowiańska gościnność. Przy degustacji lokalnych potraw rozmowy przeciągnęły się do późnych godzin wieczornych.

W drugim dniu Konferencji poruszano zagadnienia dotyczące nowych technologii informacyjnych oraz promowania idei Open Access w jednostkach akademickich. Omawiano kwestie związane z otwartym dostępem: instytucjonalne

i tematyczne repozytoria, czasopisma otwartego dostępu; tworzenie i wykorzystanie e-bibliotek oraz naukowych zasobów elektronicznych; e-książki i e-czytelnictwo; własność intelektualna i zasoby elektroniczne; nowe technologie informacyjne w bibliotekach akademickich.

Pracownicy Biblioteki Głównej UMW zaprezentowali referat „Doświadczenia Biblioteki Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu w tworzeniu i utrzymywaniu kolekcji cyfrowych”. W referacie omówiono proces tworzenia Biblioteki Cyfrowej Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu oraz koncepcje dalszego rozwoju. Pragnąc ukazać historyczną ciągłość medycyny wrocławskiej, zaprezentowano dorobek nauki niemieckiej, dokonania naukowe profesorów z terenów dawnych Kresów oraz współczesne prace składane na Uniwersytecie Medycznym. Przedstawiono strukturę organizacyjną Biblioteki Cyfrowej (BC), stronę internetową na jakiej zamieszczane są kolekcje, dobór i szczegółowe omówienie tych kolekcji, a także prace reprograficzne z nimi związane (m.in. skanowanie, obróbka plików). Poruszono także aspekty prawne oraz zasady funkcjonowania BC. Omówiono przygotowania do kolejnego projektu dotyczącego prac doktorskich współczesnych i historycznych (zasady deponowania, umowy licencyjne). Przedstawiono

korzyści, jakie płyną z posiadania Biblioteki Cyfrowej dla Uczelni i jej pracowników oraz plany na przyszłość (chęć deponowania wyników badań, artykułów, współpraca z młodymi naukowcami, szkolenia dla współtwórców i użytkowników platformy).

Wystąpienie naszych pracowników odbywało się w języku ukraińskim, co było dużym zaskoczeniem dla organizatorów Konferencji. Prezentacja wzbudziła ogromne zaniepokojenie wśród słuchaczy, za co prelegentki zostały nagrodzone brawami. Zadawane pytania świadczyły o zainteresowaniu omawianym tematem i chęci pogłębienia poruszanego problemu.

Po obradach drugiego dnia pracownicy Biblioteki UMW zostali zaproszeni do zwiedzenia Ukraińskiej Biblioteki Historycznej znajdującej się w Ławrze Kijowsko-Pieczerskiej, stanowiącej kompleks budynków

prawosławnego klasztoru, siedziby zwierzchnika Ukraińskiego Kościoła Prawosławnego Patriarchatu Moskiewskiego, w całości wpisanej na Listę Dziedzictwa UNESCO. Podczas zwiedzania pracownicy wzięli udział w spotkaniu z Dyrek-

tor Biblioteki Ałłą Skorochwatową, a także odwiedzili poszczególne działy. Mamy nadzieję, że wymiana doświadczeń i poglądów zaowocuje nawiązaniem współpracy.

Aleksandra Gniady,
Dominika Sidorska

Nowe dostępy testowe

Micromedex

Zapraszamy do korzystania z dostępu testowego do bazy Micromedex. Jest to międzynarodowa baza wiedzy na temat leków w formie serwisu internetowego. Baza jest wykorzystywana w ponad 90 krajach Europy i reszty świata jako wsparcie w pracy farmaceutów, lekarzy oraz toksykologów, jak i w charakterze narzędzia dydaktycznego oraz wsparcia warsztatu badawczego na potrzeby pracowników akademickich i studentów. Micromedex zapewnia szybki i łatwy dostęp do szerokiego zakresu informacji na temat leków, ich składników i substancji: działania, dawkowania, interakcji, porównywalnej skuteczności i wielu innych aspektów. Serwis jest stale aktualizowany dzięki rygorystycznemu procesowi edytorskiemu na podstawie zagregowanej międzynarodowej literatury medycznej oraz obejmuje wiele źródeł wiedzy uznanych w międzynarodowym środowisku farmaceutycznym i medycznym

TRUVEN HEALTH ANALYTICS
MICROMEDEX SOLUTIONS®

(takie jak: Drugdex, Poisindex, Martindale i Trissel's IV-Compability).

Dostęp testowy potrwa do końca czerwca br.

Książki wydawnictwa ProQuest

Zapraszamy do skorzystania z dostępu testowego do kolekcji książek wydawnictwa ProQuest. Dzięki połączeniu dwóch platform: ebrary oraz EBL jest to jedyna elektroniczna baza na świecie oferująca dostęp do ok. 800 000 tytułów książek, z czego ponad 603 000 dostępnych w modelu DDA, z ponad 100 000 dodawanych nowościami rocznie!

ProQuest Ebook Central jest bazą przyjazną dla użytkowników – daje możliwość zarządzania wybranym tekstem, drukowania do 40% książki oraz kopiowania – 20%, stosowania zakładki, dzielenia się ze znajomymi wybranymi fragmentami tekstu oraz monitorowania DRM (użytkownik widzi do jakiego stopnia może użytkować dany tytuł).

Chcielibyśmy również zwrócić uwagę na kolekcję Academic Complete – to najczęściej wybierana multidyscyplinarna baza książek dostępna w rocznej prenumeracie. Zawiera ponad 135 000 tytułów i między innymi takie podkolekcje, jak:

- Science & Technology (ponad 28.332 tytułów),
- Health & Medicine (ponad 11 953 tytułów),
- Social Sciences (ponad 21 738 tytułów),
- Education (ponad 5854 tytułów).

Więcej informacji można znaleźć na stronie: <http://www.proquest.com/products-services/Academic-Complete.html>

Dostęp testowy będzie aktywny w maju 2016 r.

Uwagi na temat dostępów testowych prosimy kierować na adres: andrzej.wozniak@umed.wroc.pl

Pracownicy Uniwersytetu Medycznego w Polskiej Akademii Nauk

Prof. Andrzej Gamian, kierownik Katedry i Zakładu Biochemii Lekarskiej, został wybrany na kolejną kadencję do Komitetu Immunologii i Etiologii Zakażeń Człowieka PAN, tym razem pełni funkcję wiceprzewodniczącego tego Komitetu. W Instytucie Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN jest kierownikiem Zakładu Immunologii Chorób Zakaźnych. Prof. Gamian ma znaczące osiągnięcia naukowe, głównie z zakresu glikobiologii, m.in. odkrycie nowej grupy produktów zaawansowanej glikacji w organizmie ludzkim, opisanie nowego typu glikozylacji kwasu sjałowego w pozycji C7 czy określenie epitopów białkowych i polisacharydowych aktywnych w procesach immunologicznych.

Do głównych osiągnięć aplikacyjnych prof. Gamiana należą prace nad szczepionkami przeciwko me-

ningokokowemu zapaleniu opon mózgowych, z których jedna jest już wdrożona, opracowanie wielu testów diagnostycznych i metod wytwarzania preparatów o znaczeniu dla biotechnologii i medycyny. Otrzymał wiele prestiżowych nagród, m.in. kanadyjskiego National Research Council, nagrodę wspólną PAN i Rosyjskiej Akademii Nauk, nagrodę Wydziału V Nauk Medycznych PAN, liczne nagrody JM Rektora naszej Uczelni. Otrzymał także Złoty Krzyż Zasługi za osiągnięcia naukowe. Na prowadzenie badań uzyskał wiele grantów, w tym z WHO z Genewy, FP z Brukseli, Visby ze Sztokholmu, granty polsko-czeskie Współpracy Transgranicznej oraz liczne krajowe. Prowadził badania podczas staży i stypendiów zagranicznych w Kanadzie, Szwecji, Francji i w Chinach, a wykłady na zaproszenie wygłaszał w ramach towarzystw naukowych i na konferencjach naukowych, w instytutach krajowych i zagranicznych, m.in. w: Ottawie, Toronto, Mediolanie, Moskwie, Mińsku, Borstel, Lizbonie, Pekinie, Kunmingu, Rydze, Sztokholmie, Malmö.

Prof. Gamian jest członkiem kilku towarzystw naukowych, rad naukowych oraz kapituły fundacji innowacji medycznych Wrovasc. Brał udział w panelu ekspertów projektów infrastruktury badawczej przy Komisji Europejskiej w Brukseli. Jest kierownikiem Międzynarodowego Ośrodka Depozytów Patentowych, organizatorem wielu konferencji krajowych i międzynarodowych. Jego dorobek publikacyjny to około 220 prac oryginalnych, cytowanych ponad 2460

razy, ponadto prace przeglądowe, monografie, ekspertyzy, rozdziały w książkach i liczne komunikaty konferencyjne. Jest recenzentem publikacji wielu ważnych czasopism naukowych, także 40 rozpraw doktorskich, 6 habilitacyjnych i 5 do tytułu profesora. Jest współtwórcą koncepcji Wrocławskiego Centrum Badań EIT+, gdzie był także członkiem Komitetu Sterującego.

Na naszej Uczelni prof. Gamian był przewodniczącym Komisji Dyscyplinarnej ds. Nauczycieli Akademickich w latach 2008–2012, potem rzecznikiem dyscyplinarnym ds. studenckich. Jest promotorem 19 ukończonych przewodów doktorskich i sprawował opiekę nad 10 habilitantami, jego uczniowie pełnią ważne funkcje naukowe na uniwersytetach, m.in. na naszej Uczelni, w Instytucie Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN, WCB EIT+, KUL, w Kolorado, NIH w Bethesda w USA. Jego zainteresowania pozanaukowe i społeczne to działalność w NSZZ „Solidarność” od 1980 roku, jest współzałożycielem Ziębickiej Inicjatywy Obywatelskiej, kawalerem Bractwa Spizowego Dzwonu Wawelskiego, lubi rower, narty biegowe, dobrą muzykę, książkę i pracę w ogrodzie.

Dr n med. Aleksandra Lewandowicz-Uszyńska, pełniąca obowiązki Kierownika III Katedry i Kliniki Pediatrii, Immunologii i Reumatologii Wieku Rozwojowego UM, Ordynator Oddziału Immunologii Klinicznej i Pediatrii WSS im. J. Gromkowskiego została powołana do prac Komitetu Immunologii i Etiologii Zakażeń Człowieka PAN. Dr Lewandowicz-Uszyńska jest specjalistą z zakresu pediatrii i immunologii klinicznej, odbyła liczne staże naukowe w wiodących ośrodkach immunologicznych. Jej zainteresowania badawcze skupiają się wokół zjawisk z zakresu odporności humoralnej i komórkowej (ze szczególnym uwzględnieniem roli neutrofilii) w pierwotnych i wtórnych niedoborach odporności (PNO). Od 2006 r. do obecnej chwili pełni funkcję wojewódzkiego konsultanta z dziedziny pediatrii dla województwa dolnośląskiego.

Dr Lewandowicz-Uszyńska jest przedstawicielem wielu zespołów eksperckich m.in.: Polskiej Grupy Roboczej ds. Pierwotnych Niedoborów Odporności, Polskiej Federacji Towarzystw Pediatrycznych, Przewodnicząca Zespołu Ekspertów do akredytacji jednostek uprawnionych do prowadzenia specjalizacji i staży kierunkowych z dziedziny pediatrii. Członek Komisji opiniującej w sprawie oceny dorobku naukowego i zawodowe-

go z immunologii klinicznej. Od 2014 r. Przewodnicząca Państwowej Komisji Egzaminacyjnej z dziedziny pediatrii. W 2013 r. powołana przez MZ do Komisji opracowującej nowy program specjalizacji z Immunologii Klinicznej. Recenzent programów zdrowotnych dla AOTM. Pomysłodawca oraz przewodnicząca wielu komitetów organizacyjnych zjazdów i sympozjów o zasięgu regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym.

W latach 1997–2010 dr Lewandowicz-Uszyńska była organizatorem VII cyklicznych ogólnopolskich konferencji: „Zaburzenia Odporności Wieku Rozwojowego – Wybrane Zagadnienia”. W 2014 r. przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego Jubileuszowego XV Zjazdu Polskiego Towarzystwa Immunologów Doświadczalnych i Klinicznych (PTIDiK), podczas którego goszczono około 450 uczestników z kraju i z zagranicy. Członek komitetów naukowych, wykładowca, przewodnicząca sesji i warsztatów licznych kongresów i konferencji zagranicznych i krajowych, poświęconych problematyce rozpoznawania i leczenia pierwotnych i wtórnych niedoborów odporności. W latach 2002–2005 i 2009–2011 Wiceprezes PTIDiK, a następnie Członek Zarządu Głównego tego Towarzystwa. Od 1997 r. do chwili obecnej Przewodnicząca Sekcji Immunologii Wieku Rozwojowego PTIDiK. Zaangażowana w życie Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego współtworzyła cykle szkoleń dla lekarzy w ramach tzw. „Czwartków Pediatrycznych”, Dolnośląskiej Szkoły Pediatrii, a następnie pełniąc funkcję Wiceprzewodniczącej Oddziału Dolnośląskiego PTP, współorganizator Dolnośląskich Spotkań Pediatrów. Z ramienia Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego i PTIDiK uczestniczyła w licznych spotkaniach, dyskusjach i ustaleniach dotyczących poprawy opieki nad dzieckiem, stąd też wystąpienia w Sejmie, Sejmiku RP, Centrali NFZ, MZ oraz u Rzecznika Praw Dziecka i UNE-

SCO. Kierownik naukowy licznych kursów ogólnopolskich z zakresu pediatrii, immunologii klinicznej i laboratoryjnej w ramach kształcenia podyplomowego lekarzy i diagnostów laboratoryjnych. Współtwórca ogólnopolskiego standardu z zakresu prowadzenia terapii substytucyjnej u pacjentów z PNO, wdrożonego w 2011 r. oraz ogólnopolskich warsztatów dla pielęgniarek zajmujących się opieką nad pacjentami z PNO. Uczestniczyła w opracowaniu standardów dotyczących szczepień w stanach zaburzonej odporności. Dr A. Lewandowicz-Uszyńska jest zaangażowana w działalność edukacyjną i charytatywną w ramach Kampanii Społecznej „Postaw na Odporność – zacznij od diagnozy” na rzecz Pacjentów i ich Rodzin z pierwotnymi niedoborami odporności.

Dr A. Lewandowicz-Uszyńska jest autorką kilkunastu samodzielnych projektów badawczych w ramach prac własnych Uczelni finansowanych przez KBN oraz w ramach działalności Statutowej, promotorem 7 prac magisterskich na Wydziale Mikrobiologii, Biotechnologii i Fizyki Uniwersytetu Wrocławskiego oraz 2 prac na Wydziale Nauk o Zdrowiu naszej Uczelni. Jest autorką 102 publikacji naukowych, około 100 doniesień zjazdowych, ponad 100 wykładów wygłoszonych na zjazdach naukowych oraz w ramach Kształcenia Podyplomowego Lekarzy. Jest autorką 13 rozdziałów w podręcznikach z zakresu pediatrii i immunologii klinicznej. Członek Komitetu Naukowego Standardów Medycznych i OSOZ. Recenzent: Central European Journal of Immunology, Postępów Higieny i Medycyny Doświadczalnej, Pediatrii Polskiej. Czterokrotnie nagradzana przez JM Rektora za osiągnięcia naukowe i dydaktyczne, w 2006 r. otrzymała Srebrny Krzyż Zasługi. 2012 r. otrzymała nagrodę za najlepszą pracę edukacyjną (Symposium ESID, Florencja). Członek Towarzystw Naukowych w kraju (PTIDiK, PTP) i za granicą (ESID).

Prof. dr hab. Adam Matkowski został zaproszony do udziału w pracach Zespołu Analizy Farmaceutycznej, Biomedycznej i Produktów Naturalnych Komitetu Chemii Analitycznej PAN. Prof. Matkowski kieruje Katedrą Biologii i Botaniki Farmaceutycznej na wydziale Farmaceutycznym z Oddziałem Analityki Medycznej. W jednostce kierowanej przez prof. Matkowskiego są prowadzone badania zmienności metabolicznej fenylopropanoidów i terpenoidów, jako czynnika kształtującego kompozycję, jakość i właściwości roślinnych substancji leczniczych. Prace te koncentrują się wokół dwóch głównych obszarów. Pierwszy to biotechnologia roślin leczniczych oraz hodowli komórek

i tkanek. Drugi to bioaktywność produktów naturalnych z roślin leczniczych.

Bioaktywność i metabolomika roślin leczniczych są też tematem współpracy z innymi jednostkami naukowymi w Polsce oraz za granicą, głównie w Bułgarii, Iranie, Rumunii, Szwajcarii, Turcji i na Ukrainie. Prof. Matkowski z zespołem jest także partnerem odpowiadającym za badania roślin leczniczych, w rozpoczętym w 2016 r. wielonarodowym, multidyscyplinarnym projekcie DANUBIUS, objętym przez European Strategy Forum on Research Infrastructures Roadmap dla kluczowych inicjatyw o znaczeniu paneuropejskim. W ramach tej współpracy są realizowane wspólne tematy badawcze oraz staże międzynarodowe pracowników naukowych. W badaniach naukowych tego zespołu wykorzystuje się rozmaite metody instrumentalnej analizy fitochemicznej i oceny bioaktywności produktów naturalnych pochodzenia roślinnego, w tym: ultrasprawną chromatografię cieczową i chromatografię gazową sprzężone z tandemową spektrometrią mas, spektrofotometrię, mikrotechnikę botaniczną i histochemię, oznaczanie zmiatania wolnych rodników *in vitro* i hamowania enzymów związanych ze stanem zapalnym, testy mutagenności i fitotoksyczności. Z zakresu biotechnologii molekularnej we współpracy z należącym do Katedry Biologii i Botaniki Zakładem Biotechnologii Farmaceutycznej, są

stosowane techniki hodowli komórek i tkanek, PCR, RT-PCR, DNA barcoding, służące do badania ekspresji genów biorących udział w biosyntezie związków czynnych farmakologicznie, a także do identyfikacji i oceny różnorodności genetycznej roślin leczniczych.

Prof. Matkowski jest promotorem dwóch zakończonych i dwóch otwartych przewodów doktorskich, recenzentem czterech doktoratów oraz recenzentem i członkiem komisji w trzech postępowaniach habilitacyjnych. Jego publikacje ukazują się m.in. w takich czasopismach, jak: *Phytochemistry Reviews*, *Planta Medica*, *Current Medicinal Chemistry*, *Biotechnology Advances*, *Fitoterapia*, *Food Chemistry*. Prof. Matkowski jest członkiem kilku towarzystw naukowych krajowych i międzynarodowych (Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne, *Phytochemical Society of Europe*, *Society for In vitro Biology* i inne), redakcji *Acta Biologica Cracoviensia* s. Botanica wydawanego przez Instytut Botaniki PAN oraz rad naukowych *Journal of Herbal Pharmacology* i *Postępow Farmacji*. Jest także każdego roku kilkakrotnie zapraszany do komitetów naukowych oraz jako „invited speaker” na międzynarodowych konferencjach z dziedziny nauk o roślinach leczniczych. Regularnie jest także proszony o recenzje manuskryptów dla specjalistycznych czasopism z zakresu analizy fitochemicznej i biologii farmaceutycznej.

Aktualności

Honorowe wyróżnienie PAN przyznawane studentom

Wydział Nauk Medycznych Polskiej Akademii Nauk zaprasza do składania wniosków o przyznanie „Lauru Medycznego im. dra W. Mayzla” dla studentów pracujących naukowo. Wyróżnienie to jest przyznawane za wysoko ocenioną pracę naukową, która została wykonana przed uzyskaniem dyplomu ukończenia studiów, ale jej wykonanie nie jest związane z formalnymi wymaganiami studiów (tzn. nie może być to praca licencjacka, magisterska lub doktorska). Praca musi zostać opublikowana w czasopiśmie naukowym.

Studenci prowadzący pracę naukową, którzy są autorami lub współautorami takich artykułów, oraz chcieliby aplikować o „Laur Medyczny” są proszeni o zapoznanie się z załączonym regulaminem, wypełnienie wniosku o przyznanie nagrody oraz o złożenie go do Dziekana własnego Wydziału. Dziekan przekaze wniosek do Rektora, który jako jedyny jest uprawniony do formalnego zgłoszenia kandydata do konkursu.

Habilitacje i doktoraty

Uchwałę Rady Wydziału Lekarskiego Kształcenia Podyplomowego 17 lutego 2016 r. stopień naukowy doktora z dziedziny nauk medycznych w dyscyplinie medycyna uzyskali:

- lek. Tomasz Płonek: „Analiza biomechaniczna i kliniczna wrappingu aorty wstępującej”,
- lek. Ryszard Grendziak: „Trombinogeneza u chorych z tętniakiem aorty brzusznej leczonych metodą wewnątrznaczyniową”.

Uchwałę Rady Wydziału Lekarskiego Kształcenia Podyplomowego 16 marca 2016 r. stopień naukowy doktora z dziedziny nauk medycznych w dyscyplinie medycyna uzyskali:

- lek. Karolina Czajor: „Ocena funkcji komórek zwojowych siatkówki w korelacji z morfologią tarczy nerwu wzrokowego u pacjentów z jaskrą pierwotną otwartego kąta i nadciśnieniem ocznym”,
- lek. Leszek Chęciński: „Funkcja lewej komory serca i czynniki sprzyjające migotaniu przedsionków w chorobie węzła zatokowego po pierwotnej implantacji stymulatora komorowego i rozszerzeniu układu do stymulacji dwujamowej”,
- lek. Małgorzata Nowak: „Znaczenie C-reaktywnego białka w przewidywaniu długoterminowego przebiegu i rokowania u chorych z ostrą zatorowością płucną oraz w rozwoju przewlekłego zakrzepowo-zatorowego nadciśnienia płucnego”,
- lek. Karolina Siewiera: „Wyniki retransplantacji hematopoetycznych komórek macierzystych u dzieci”,
- lek. Aleksandra Rojek: „Ocena zależności pomiędzy stężeniem galektyny-3 oraz peptydu N-acetylo-Ser-ASP-Lys-Pro (ac-SDKP) a upośledzoną tolerancją wysiłku u chorych na niewydolność serca z prawidłową frakcją wyrzutową lewej komory”,
- lek. Aleksandra Zawadzka: „Zaburzenia depresyjne w przebiegu zakażenia wirusem HIV i w zespole AIDS”,
- lek. Robert Dudkowiak: „Przydatność hepcydyny i rozpuszczalnego receptora transferyny w ocenie gospodarki żelazowej u pacjentów z nieswoistymi zapaleniami jelit”,
- lek. Battsengel Rentsen: „Wpływ azatiopryny, fluoksetyny i paracetamolu na aktywność wybranych enzymów wątrobowych”.

Uchwałę Rady Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego 18 marca 2016 r. stopień naukowy doktora z dziedziny nauk medycznych w dyscyplinie stomatologia w specjalności chirurgia stomatologiczna uzyskał:

- lek. dent. Kamil Nelke: „Estetyka twarzy u pacjentów poddawanych zabiegom chirurgii ortognatycznej”.

Uchwałę Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu 22 marca 2016 r. stopień naukowy doktora nauk o zdrowiu uzyskała:

- mgr inż. Dorota Różańska: „Porównanie wybranych parametrów stanu zdrowia w różnych grupach osób z województwa dolnośląskiego w zależności od zawartości flawonoidów w ich dietach i wartości całkowitego potencjału antyoksydacyjnego tych diet”.

Uchwałę Rady Wydziału Lekarskiego 31 marca 2016 r. stopień naukowy doktora nauk medycznych uzyskali:

- mgr analityki medycznej Joanna Nowicka: „Wpływ wybranych związków przeciwdrobnoustrojowych na tworzenie biofilmu przez szczepy gronkowców na implantach ortopedycznych”,
- lek. Mateusz Tabin: „Ocena przydatności eksperymentalnych systemów elektrokardiograficznych (BSPM i SATRO-EKG) do wykrywania substratów arytmogennych u chorych z cukrzycą typu drugiego”,
- lek. Krzysztof Rogala: „Ekspresja czynnika transkrypcyjnego SOX18 w gruczolakoraku jelita grubego”.

Uchwałę Rady Wydziału Lekarskiego Kształcenia Podyplomowego 13 kwietnia 2016 r. stopień naukowy doktora z dziedziny nauk medycznych w dyscyplinie medycyna uzyskał:

- lek. Piotr Kwiatkowski: „Wpływ rodzaju przewodnika oraz ciśnienia podczas wszczepiania stentu w naczyniu głównym na występowanie uszkodzenia przewodnika wieńcowego podczas angioplastyki bifurkacji wieńcowej”.

Uchwałę Rady Wydziału Lekarskiego Kształcenia Podyplomowego 13 kwietnia 2016 r. stopień naukowy doktora z dziedziny nauk medycznych w dyscyplinie biologia medyczna uzyskała:

- mgr analityki medycznej Irena Małgorzata Duś: „Karcinogeneza w błonie śluzowej jamy ustnej w oparciu o badania immunoreaktywności białka SPARC i analizy obecności DNA *Candida albicans*”.

Uchwałę Rady Wydziału Lekarskiego Kształcenia Podyplomowego 16 marca 2016 r. stopień naukowy doktora habilitowanego z dziedziny nauk medycznych w dyscyplinie medycyna otrzymała:

- dr Bożena Weryńska: „Rokownicze znaczenie ekspresji izoform metalotionein (MT) w niedrobnokomórkowym raku płuca”.

Uchwałę Rady Wydziału Lekarskiego 31 marca 2016 r. stopień naukowy doktora habilitowanego otrzymali:

- dr Marcin Henryk Kos: Cykl sześciu publikacji powiązanych tematycznie pt.: „Czynniki ryzyka martwicy kości szczęk związanej ze stosowaniem bifosfonianów, ze szczególnym uwzględnieniem zwiększonej adhezji bakterii i tworzenia biofilmu na powierzchni hydroksyapatytu”,
- dr Dorota Danuta Diakowska: Cykl siedmiu publikacji powiązanych tematycznie pt.: „Parametry stresu oksydacyjnego i wybrane cytokiny jako biomarkery nowotworów przełyku, żołądka i jelita grubego”,
- dr Łukasz Łączmański: Cykl pięciu publikacji powiązanych tematycznie pt.: „Rola polimorfizmów VDR w plejotropowym działaniu witaminy D”.

Pomóżmy chorym na chorobę Alzheimera!

Fundacja Alzheimerowska we Wrocławiu uruchomiła program pomocy chorym na chorobę Alzheimera. Pomoc Fundacji polega na całkowitej lub częściowej odpłatności za leki dostępne na rynku, zalecane przez lekarzy specjalistów osobom z chorobą Alzheimera, którym warunki materialne nie pozwalają na zakup leków. Pomoc ta dotyczy następujących preparatów: Rivastigminy w plastrach oraz Memantyny w wersji oryginalnej. Liczba osób objętych pomocą zależy od uzyskanych środków finansowych Fundacji. Środki te Fundacja uzyskuje z odpisu 1% od podatku przekazywanego przez darczyńców. Fundacja posiada KRS 00 00 14 69 40.

Szczegółowe informacje o warunkach udzielenia pomocy można uzyskać telefonicznie pod numerem 71/7841585 od poniedziałku do piątku w godz. od 8.30 do 10.00 oraz na stronie internetowej: www.info.am.wroc.pl/alzheimer.

Fundacja nasza zwraca się do P.T. Czytelników z gorącą prośbą o wsparcie w leczeniu chorych na chorobę Alzheimera znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji materialnej.

Za Zarząd Fundacji – prezes mgr inż. Jan Konarski

FUNDACJA ALZHEIMEROWSKA
Organizacja Pożytku Publicznego
50-367 Wrocław ul. Pasteura 10
www.info.am.wroc.pl/alzheimer
tel. 71 784 15 85

CHOROBA ALZHEIMERA
problemem XXI wieku.

Prosimy o przekazanie **1%** podatku przy wypełnianiu rocznego zeznania podatkowego, podając nazwę naszej Fundacji oraz nasz

KRS 00 00 14 69 40

Za każdą pomoc dziękujemy w imieniu osób dotkniętych chorobą Alzheimera.

PKO-BP I/O Wrocław

45 1020 5226 0000 6802 0019 1130

ZARZĄD FUNDACJI ALZHEIMEROWSKIEJ

“Człowiek jest tyle wart, ile pomoże innym.”

Wspomóż Fundację!

Choroba Alzheimera może dotknąć każdego. Dalszy rozwój Ośrodka Alzheimerowskiego im. ks. Kardynała Henryka Gulbinowicza w Ścinawie szansą dla chorych i rodzin pacjentów.

TEL. DO OŚRODKA: **76 849 16 65**

Z prac Senatu UMW

30 marca 2016 r. odbyło się kolejne posiedzenie Senatu UMW. Wykaz podjętych uchwał:

- Uchwała nr 1620 w sprawie powołania Komisji ds. oceny funkcjonowania administracji w latach 2012-2016.
- Uchwała nr 1621 w sprawie zatrudnienia dr hab. Marity Nittner-Marszałskiej na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Katedrze i Klinice Chorób Wewnętrznych i Alergologii.
- Uchwała nr 1622 w sprawie zatrudnienia dr. hab. Tomasza Jurka na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Katedrze i Zakładzie Medycyny Sądowej.
- Uchwała nr 1623 w sprawie zatrudnienia dr hab. Agnieszki Hałoń na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Katedrze i Zakładzie Patomorfologii i Cytologii Onkologicznej.
- Uchwała nr 1624 w sprawie zmiany składu Senackiej Komisji Remontów Kapitałnych i Inwestycji na kadencję 2012-2016.
- Uchwała nr 1625 w sprawie zmiany składu Senackiej Komisji Badań Naukowych na kadencję 2012-2016.
- Uchwała nr 1626 w sprawie powołania Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej na rok akademicki 2016/2017.
- Uchwała nr 1627 w sprawie wniosków o przyznanie indywidualnych nagród Ministra Zdrowia.
- Uchwała nr 1628 w sprawie utworzenia na Wydziale Lekarsko-Stomatologicznym UMW funkcji Prodziekana ds. studiów w języku angielskim.
- Uchwała nr 1629 w sprawie zmian arkuszy oceny nauczycieli akademickich.
- Uchwała nr 1630 w sprawie ustalenia wytycznych dla Rad Wydziałów dotyczących uchwalania planów studiów i programów kształcenia.
- Uchwała nr 1631 w sprawie limitów przyjęć na I rok studiów w roku akademickim 2016/2017 w UMW.
- Uchwała nr 1632 w sprawie zmiany zasad pobierania opłat za usługi edukacyjne oraz trybu i warunków zwalniania w całości lub części z tych opłat studentów, cudzoziemców lub doktorantów.
- Uchwała nr 1633 w sprawie zatwierdzenia wzorów umów o warunkach odpłatności za usługi edukacyjne oraz innych opłat związanych z odbywaniem studiów w formie stacjonarnej, niestacjonarnej przez studentów oraz cudzoziemców przyjętych na studia na zasadach odpłatności prowadzonych w języku polskim/obcym.